

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

www.mg.gov.si, e: gp.mg@gov.si
Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana
Tel: (01) 400-33-11, Fax: (01) 433-10-31

Številka: 3541-2/2010/79
Ljubljana, dne 8. 12. 2010
EVA 2010-2111-0012
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško - redni postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na svoji _____ seji dne _____ sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (EVA 2010-2111-0012) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku. Prejemniki sklepa: – Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana – Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana – Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana – Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana – Ministrstvo za zunanje zadeve, Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana – Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana – Ministrstvo za javno upravo, Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana – Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, Gregorčičeva 25, Ljubljana – Sklad za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK, Cesta 4. julija 42, Krško – Zbirka dokumentarnega gradiva
2.a Osebi, odgovorni za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– mag. Janez Kopač, generalni direktor Direktorata za energijo – mag. Milena Černilogar Radež, Direktorat za energijo, podsekretarka.
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

– mag. Darja Radić, ministrica za gospodarstvo – dr. Viljem Pšeničny, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo – mag. Janez Kopač, generalni direktor Direktorata za energijo	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
/	
4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:	
/	
Gradivo naj obravnava Odbor Vlade Republike Slovenije za gospodarstvo in trajnostni razvoj in Vlada Republike Slovenije na redni seji.	
5. Kratek povzetek gradiva	
Zakon, ki ureja poslovanje sklada, je potreben temeljite prenove, in je zaradi več kakor 90 % sprememb in dopolnitev glede na zakon iz leta 1994 primerna priprava in sprejem novega zakona. Poslovanje sklada ni podrobneje opredeljeno niti v sistemskem zakonu o javnih skladih in podzakonskih aktih povezanih z njim, niti v kakšnem drugem predpisu. Sklad je pravna oseba <i>sui generis</i>, kar je v zvezi z njegovim dolgoročnim poslanstvom opravičljivo za njegov kapital, vsekakor pa je nesprejemljivo, da se s številnimi pravnimi prazninami in razpetostjo v odgovornosti do Vlade RS in Državnega zbora RS lahko zakriva tudi premajhna skrb za ohranjanje in povečevanje vrednosti naložb sklada. Sprejem novega zakona predlagamo, ker obseg potrebnih sprememb in dopolnitev bistveno posega v vse člene Zakona o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1; v nadaljnjem besedilu: ZSFR-B). V firmi pravne osebe se uvede besedna zveza »javni sklad«. Z novim predlogom Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško se sklad umesti v pravno sistemsko ureditev javnih skladov in omogoči preglednejše poslovanje in nadzor nad njegovim poslovanjem ter prepreči težko popravljive posledice za delovanje države na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in razgradnje NEK, tako da se zagotovi: – ustrezna varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev, da jih ustanovitelj nadzira, in da je zagotovljeno, da je v primeru potrebe na voljo zadostna količina sredstev, – da se v zakonu ustrezno opredeli naložbena politika sklada, – da so sredstva namenjena samo za izvajanje vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo NEK in odlaganjem radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva, in s tem tudi za financiranje vseh dejavnosti, ki so povezane z umeščanjem, gradnjo, obratovanjem in prenehanjem delovanja odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, – da so sredstva namenjena tudi za poslovanje sklada in za financiranje storitev ARAO v delu, ki se nanaša na ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenega goriva iz NEK. Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi ZSFR-B nadaljuje svoje delo po novem Zakonu o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško. Predlog zakona je koalicijsko usklajen.	
6. Presoja posledic	

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1

SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Gradivo nima nikakršnih učinkov na področjih iz tretje alineje tretjega odstavka 8. člena Poslovnika Vlade RS, oziroma, da ima zanemarljive finančne učinke (pod 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih).

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
--	----

Datum objave: 2. 3. 2010 in 31. 3. 2010

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin oziroma navedba, da jih gradivo ne zadeva.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Agencija za radioaktivne odpadke, Parmova 53, 1000 Ljubljana
- GEN energija, d.o.o., Cesta 4. julija 42, 8270 Krško
- Državni zbor RS, Komisija za nadzor javnih financ, Šubičeva 4, Ljubljana

Upoštevani so bili:

- v celoti
- **v pretežni meri**
- delno
- niso bili upoštevani, poročilo je bilo dano

Bistvena odprta vprašanja:

- vprašanja in stališča so podana v točki 2.3 (Poglavitne rešitve) v prilogi 3.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: - Službi Vlade RS za zakonodajo, - Ministrstvu za pravosodje, - Ministrstvu za finance, - Službi Vlade RS za razvoj in evropske zadeve, - Ministrstvu za zunanje zadeve, - Ministrstvu za okolje in prostor, - Ministrstvu za javno upravo.		
Datum pošiljanja: 28. 4. 2010, 6. 10. 2010 in naknadno MJU 28. 10. 2010.		
Gradivo je usklajeno s: - Ministrstvom za pravosodje, - Ministrstvom za finance, - Službo Vlade RS za razvoj in evropske zadeve, - Ministrstvom za zunanje zadeve.	v celoti / <u>v pretežni meri</u> / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: Gradivo je z MP, MF, SVREZ in MZZ usklajeno v celoti. V pretežni meri je usklajeno s Službo Vlade RS za zakonodajo. Pozitivna neuradna mnenja MJU in MOP, ter mnenje s pridržkom SVZ, prilagamo v ločeni datoteki	
	- Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /	
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. 47602-31/2009/4 z dne 3. 11. 2009.		
mag. Darja Radić MINISTRICA		

Priloge:

- Predlog sklepa Vlade RS
- Jedro gradiva: predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško
- Osnutek Akta o ustanovitvi Javnega sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško
- Mnenje Ministrstva za pravosodje
- Mnenje Ministrstva za finance
- Mnenje Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve
- Mnenje Ministrstva za zunanje zadeve

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na svoji _____ seji dne _____ sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (EVA 2010-2111-0012) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Številka:

Datum:

EVA 2010-2111-0012

mag. Helena Kamnar
GENERALNA SEKRETARKA
VLADE RS

Prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za zunanje zadeve, Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, 1000 Ljubljana
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana
- Sklad za financiranje razgradnje NEK in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK, Cesta 4. julija 42, Krško
- Zbirka dokumentarnega gradiva

**ZAKON O JAVNEM SKLADU ZA FINANCIRANJE RAZGRADNJE NUKLEARNE
ELEKTRARNE KRŠKO IN ODLAGANJA RADIOAKTIVNIH ODPADKOV IZ
NUKLEARNE ELEKTRARNE KRŠKO**

I. UVOD**1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Veljavni Zakon o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 75/94, 24/03, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1; v nadaljnjem besedilu: ZSFR-B) je temeljni zakon, ki ureja financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK), shranjevanje in trajno odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) iz NEK ter izrabljenega jedrskega goriva (IJG) in določa ustanovitev Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: sklad), ki je pravna oseba *sui generis*. Prvi zakon (že iz leta 1994) je nastal zato, ker vprašanje razgradnje NEK ter končnega odlaganja visoko radioaktivnih odpadkov (VRAO) in NSRAO iz NEK ni bilo dosledno urejeno v nobenem aktu, bodisi pogodbi ali sporazumu med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo od leta 1970 do leta 1982, vseskozi pa je obstajala nevarnost, da problem ne bo urejen tudi po prenehanju obratovanja NEK, in da bodo vsi radioaktivni odpadki (RAO) ostali v Krškem, razgradnja jedrskega objekta pa ne bo izvedena.

Po uveljavitvi Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS – mednarodne pogodbe, št. 23/03; v nadaljnjem besedilu: pogodba) sta Agencija za radioaktivne odpadke (v nadaljnjem besedilu: ARAO) iz Republike Slovenije in Agencija za posebni otpad iz Republike Hrvaške 9. 3. 2004 za NEK izdelali program razgradnje ter program odlaganja radioaktivnih odpadkov (RAO) in izrabljenega jedrskega goriva (v nadaljnjem besedilu: program razgradnje in program odlaganja RAO in IJG). Z novim programom razgradnje in programom odlaganja se je določila tudi nova osnova za zbiranje sredstev v sklade za razgradnjo v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Program razgradnje in program odlaganja RAO in IJG določata tudi preračune in osnove za višino prispevka, ki ga v sklad vplačuje GEN Energija, d. o. o., in predvideno donosnost sklada. Zbrana sredstva ta lahko nameni le za varno odlaganje IJG in RAO iz NEK ter varno razgradnjo NEK.

ZSFR-B ureja predvsem statusno pravni položaj sklada in temeljne značilnosti sklada kot pravne osebe. Prav tako je v 3. členu določena njegova namenska vloga, ki ustreza določilom 10. in 11. člena pogodbe in zahtevam Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04-uradno prečiščeno besedilo in 70/08 ZVO-1B; v nadaljnjem besedilu: ZVISJV) glede razgradnje NEK in ravnanja z radioaktivnimi odpadki iz NEK, in določilom 10. a člena Uredbe o merilih za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta (Uradni list RS, št. 134/03 in 100/08; v nadaljnjem besedilu: uredba).

Veljavni ZSFR-B vzpostavlja razmerje med skladom in ARAO po katerem ima sklad kot financer zagotovljen pregled nad porabo finančnih sredstev in izvajanjem projektov, za katere zagotavlja finančna sredstva za izvajanje nalog ARAO.

Sredstva sklada se smejo vlagati v vrednostne papirje, depozite in druge varne naložbe ob upoštevanju naslednjih načel: varnost naložbe, razpršenost naložb in vzdrževanja donosnosti, kakor jo zahteva zadnja revizija programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG.

Sklad zaradi preveč tvegane naložbene politike ni ohranil realnih vrednosti naložb, s tem pa so se zmanjšala sredstva, potrebna za izvedbo programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG. Izgube zaradi izgubljanja vrednosti naložb lahko ogrožajo sam obstoj sklada.

Tržna donosnost celotnega portfelja sklada je bila namreč v letu 2008 prvič v celotni zgodovini njegovega poslovanja negativna (-11,83 %). Donosnost, ki je bila nižja od na črtovane, je zaradi vlaganj v bolj tvegane naložbe tudi posledica izrazito neugodnih razmer na finančnih trgih v letu 2008.

ZSFR-B ureja financiranje nadomestil zaradi omejene rabe prostora lokalnim skupnostim na območju jedrskega objekta, kjer je zavezanec za plačilo nadomestil zaradi NSRAO v skladu z uredbo sklad.

Sklad razpolaga z namenskim premoženjem, ki ga pridobi v last od ustanovitelja z vplačili prispevka od kWh ure iz NEK, kjer je zavezanec za plačilo državno podjetje GEN energija, d.o.o., s prihodki od finančnih naložb sredstev sklada, s premoženjem iz drugih virov in opravlja posle po pooblastilu. Sklad upravlja z javnimi sredstvi, ustanovitelj pa solidarno jamči za obveznosti sklada.

Zaradi navedenih dejstev je treba določiti za sklad takšno sistemsko ureditev, ki bo določala, da je to **javni sklad**, pri tem pa se ne glede na to dejstvo premoženje sklada ne sme zmanjšati, kar je zahtevano v zvezi z njegovim dolgoročnim poslanstvom in opravičljivo za njegov kapital oziroma njegovo namensko premoženje.

Eden izmed razlogov za sprejem novega zakona je, da veljavni ZSFR-B sicer ureja zagotavljanje nadzora nad učinkovitostjo delovanja ARAO, vendar pa ARAO še vedno sam določa svojo porabo tako po vrsti kot po obsegu svoje dejavnosti in s tem tudi višino svojih finančnih potreb, kar lahko pomeni tudi neracionalno in nenamensko porabo sredstev. ARAO je sicer podvržen splošnim pravilom finančnega nadzora v javnem sektorju, vendar dodatni nadzor nad učinkovitostjo poslovanja krepi smotrnost in namenskost porabe zbranih finančnih sredstev.

Celostno je treba vzpostaviti sistem in določiti ureditev, ki bo povsem primerna ob morebitnih tveganjih, ki jim je izpostavljena Republika Slovenija v zvezi z radioaktivnimi odpadki, ki v skladu s pogodbo bremenijo Republiko Hrvaško. Ureditev mora zagotoviti, da bo jasno razvidno, da so sredstva javnega sklada porabljena za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK.

Pogodba v 11. členu določa, da pogodbenici ali posebna sklada financirata vsak polovico vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo in odlaganjem vseh radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva, nastalih v času obratovanja in razgradnje NEK, ki jih odobri meddržavna komisija. Če bi Republika Slovenija kot država izvora radioaktivnih odpadkov iz NEK morala prevzeti njihovo celotno breme, potem v skladu s pogodbo lahko pričakujemo uveljavljanje premoženjskega zahtevka Republike Slovenije proti hrvaškemu namenskem skladu iz 11. člena pogodbe ali morebiti celo neposrednega premoženjskega zahtevka proti Republiku Hrvaški.

Samo ustrezno upravljanje, učinkovita in nadzorovana poraba namenskih sredstev zmanjšuje možnosti, da bi v takšnem postopku tožena stranka uspela z ugovori, da je premo

ženjski zahtevek pretiran.

Tržna donosnost celotnega portfelja sklada je bila v letu 2008 prvič v celotni zgodovini njegovega poslovanja negativna (-11,83 %). Donosnost, ki je bila nižja od načrtovane, je zaradi vlaganj v bolj tvegane naložbe tudi posledica izrazito neugodnih razmer na finančnih trgih v letu 2008. Skladova naložbena politika je bolj tvegana že od leta 2003, ko je sklad prvič manjši del sredstev naložil v delnice gospodarskih družb, delnice investicijskih družb in točke vzajemnih skladov, pri tem pa določila veljavnega ZSFR-B naložbene politike sklada ne urejajo ustrezno, zato tudi zaradi rezultatov poslovanja sklada v letu 2008 predlagamo spremembe njegove sedanje zakonske ureditve.

Sklad je pravna oseba *sui generis*, kar je v zvezi z njegovim dolgoročnim poslanstvom opravičljivo za njegov kapital, vsekakor pa je nesprejemljivo, da se s številnimi pravnimi prazninami in razpetostjo v odgovornosti do Vlade Republike Slovenije in Državnega zbora Republike Slovenije lahko zakriva tudi premajhna skrb za ohranjanje in povečevanje vrednosti naložb sklada.

Zato je treba v zakonu uvesti določila, ki bodo poleg namena ustanovitve, organizacijske sestave in delovanja sklada kot vira financiranja za izpolnjevanje nalog ARAO, določenih z ZVISJV, ter poravnavanje obveznosti v skladu z uredbo podrobno urejala: naložbeno politiko in porabo sredstev, finančno poslovanje, upravljanje in nadzor nad delovanjem.

Učinkovita zakonska ureditev lahko pomembno pozitivno učinkuje tudi ob morebitnih tveganjih, ki jim je izpostavljena Republika Slovenija v zvezi z radioaktivnimi odpadki, ki v skladu s pogodbo bremenijo Republiko Hrvaško.

Pri tem pa je eden od razlogov za pripravo novega besedila zakona tudi dejstvo, da je bil sedaj veljavni zakon sprejet že leta 1994. Sicer je bil zakon v 17 letih svoje veljave 5-krat noveliran, kljub temu pa so številne določbe v veljavnem ZSFR-B zastarele in neučinkovite, zato jih je treba posodobiti in prilagoditi sedanjim razmeram.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2. 1. Cilji

Cilj predloga zakona je, da se vzpostavi organizacijska in finančna infrastruktura, ki bo zagotovila:

- da se sklad umesti v ureditev javnih skladov,
- preglednejše poslovanje sklada,
- nadzor nad poslovanjem sklada,
- da se ustrezno opredeli naložbena politika sklada,
- odgovorno ravnanje s premoženjem sklada,
- rešitve za področja, ki so se v letu 2008 zaradi izrednih razmer na finančnih trgih izkazala za problematična,
- da so sredstva namenjena samo za izvajanje vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo NEK in odlaganjem RAO in IJG, hkrati s tem pa tudi za financiranje dejavnosti, ki so povezane z umeščanjem, gradnjo, obratovanjem in prenehanjem delovanja odlagališča NSRAO, za nadomestila lokalnim skupnostim v skladu z uredbo, za poslovanje sklada in za sofinanciranje storitev ARAO v delu, ki se nanaša na ravnanje z RAO in IJG iz NEK

Namen predloga zakona je tudi, da se dosledno upošteva vse nastale spremembe na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki iz NEK od leta 1994 naprej.

2. 2. Načela

Načela predloga zakona so:

- da mora sklad svoje namensko premoženje upravljati tako, da zvišuje vrednost tega premoženja, ravna in upravlja z namenskim premoženjem v skladu z namenom, zaradi katerega je ustanovljen, in kot dober gospodarstvenik,
- da sklad zagotavlja varnost, donosnost, tržnost, raznovrstnost, razpršenost in likvidnost svojih naložb,
- da se prepreči težko popravljive posledice za delovanje države na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in razgradnje NEK,
- da ustanovitelj zbiranje in porabo sredstev nadzira, in da je zagotovljeno, da je po potrebi na voljo dovolj sredstev.

2. 3. Poglavitne rešitve predloga zakona

a) Predstavitev predlaganih rešitev

Ker predlog zakona določa, da se Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi ZSFR-B, preoblikuje v Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, je treba v predlogu zakona upoštevati vsa potrebna določila, ki jih mora imeti v skladu z Zakonom o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08; v nadaljnjem besedilu: ZJS-1).

Javni sklad je pravna oseba javnega prava, ki izvaja politiko ustanovitelja na področju financiranja razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG iz NEK. Delovanje sklada predlog zakona prilagaja določbam ZJS-1, razen tistim, za katere ta (posebni) zakon ne določa drugače.

Predlog zakona ne predvideva preoblikovanja javnega sklada v gospodarsko družbo. Na ta način predlog zakona opredeli, da za javni sklad ne veljajo določila 50. člena ZJS-1 o preoblikovanju javnega sklada v gospodarsko družbo.

Predlog zakona ne predvideva zmanjšanja namenskega premoženja in kapitala javnega sklada, kar je zahtevano v zvezi z njegovim dolgoročnim poslanstvom in opravičljivo za njegov kapital oziroma njegovo namensko premoženje. Ker je premoženje javnega sklada namenjeno izključno financiranju razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG iz NEK, se to s sklepom ustanovitelja ne sme zmanjšati z izplačilom dela namenskega premoženja ustanovitelju in sočasnim zmanjšanjem kapitala javnega sklada v enaki vrednosti. Na ta način predlog zakona opredeli, da za javni sklad ne veljajo določila 11. člena ZJS-1.

Predlog zakona določa, da javni sklad ne sme podeljevati spodbud, pomoči in kreditov, da ne sme izdajati poročev in ne sme ustanavljati kapitalskih družb. Na ta način predlog zakona opredeli, da za javni sklad ne veljajo določila naslednjih členov ZJS-1: 23. in 24. člen, 26. do 31. člen in 33. do 36. člen.

Javni sklad upravlja z namenskim premoženjem, ki ga pridobi v last od ustanovitelja, z vplačili prispevka iz 8. člena tega zakona, s prihodki od finančnih naložb sredstev sklada, s premoženjem iz drugih virov in opravlja posle po pooblastilu.

Predlog zakona ureja tudi vprašanje ustanovitelja za obveznosti sklada. Ker sklad nalaga svoje premoženje skladno z naložbeno politiko, na katero da v okviru poslovnega načrta soglasje ustanovitelj, se ustanovitelj ne more izogniti svojim obveznostim, kadar se izkaže, da je njegova politika povzročila večje finančne posledice od pričakovanih in je solidarno odgovoren za sredstva sklada. Zato predlog zakona uveljavlja večjo pristojnost ustanovitelja pri vodenju sklada s tem, da uvaja določila, ki sklad umestijo v večinoma pravno sistemsko ureditev javnih skladov in omogočajo preglednejše poslovanje in nadzor nad njegovim poslovanjem. Predlog zakona določa, da je ustanovitelj za obveznosti sklada solidarno odgovoren. Na ta način predlog zakona posebej ureja določila (4) odstavka 2.

člena ZJS-1 o odgovornosti ustanovitelja za obveznosti javnega sklada.

V predlogu zakona je dodana določba, ki določa, da se sklad vpiše v sodni register po uradni dolžnosti na podlagi tega zakona. V sodni register se vpiše kapital sklada, ki po stanju na dan 31. 12. 2009 znaša 145.421.926 EUR. Na podlagi vpisa v sodni register se vse spremembe kapitala sklada vpisujejo vanj v skladu z določili iz ZJS-1.

Predlog zakona jasno določa, da je ustanovitelj sklada Republika Slovenija ter da pravice in odgovornosti ustanovitelja vrši Vlada Republike Slovenije, če ta zakon ne določa drugače. Nadzor nad delom in poslovanjem javnega sklada opravlja ministrstvo, pristojno za energijo. Ustanovitelj imenuje direktorja, daje soglasje k poslovnemu in finančnemu načrtu ter sprejema letno poročilo (zaključni račun in poslovno poročilo) javnega sklada. Uvedena je tudi obveza za ustanovitelja, da z letnim poročilom sklada seznani Državni zbor Republike Slovenije. S tem predlog zakona ohranja pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri zagotavljanju nadzora nad delovanjem javnega sklada in imenovanju njegovih organov. Zaradi zagotavljanja javnosti dela predlog zakona določa, da mora sklad letno poročilo objaviti na spletnih straneh sklada.

Predlog zakona določa, da je namen javnega sklada financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK) in trajnega odlaganja NSRAO ter IJG iz NEK. Zato njegova dejavnost obsega zbiranje sredstev, skrb zanje in višanje njihove vrednosti. Zato je v predlogu zakona dodana določba, ki opredeljuje, da so sredstva javnega sklada namenjena za financiranje izdelave, revizije in izvedbe programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG. Financiranje razgradnje NEK in trajnega odlaganja RAO ter IJG iz NEK določa 11. člen pogodbe, zato je v zakonu dodano določilo, da je premoženje javnega sklada namensko in se ga s sklepom ustanovitelja ne sme zmanjšati z izplačilom dela namenskega premoženja ustanovitelju in sočasnim zmanjšanjem kapitala javnega sklada v enaki vrednosti.

Predlog zakona predpisuje način zbiranja namenskih sredstev in določa tudi, da način obračunavanja in plačevanja prispevka za razgradnjo podrobneje predpiše ustanovitelj. V predlogu zakona so razširjene določbe, ki urejajo določanje višine prispevka za razgradnjo.

Višino prispevka za razgradnjo s sklepom določi Vlada Republike Slovenije. Predlog zakona bolj podrobno ureja, kaj mora Vlada Republike Slovenije poleg izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG in njegovih revizij še upoštevati pri določitvi višine prispevka za razgradnjo.

Izkušnje, ki so bile pridobljene na osnovi obstoječe ureditve, potrjujejo, da je treba pri določanju višine prispevka za razgradnjo upoštevati tudi:

- izhodišča iz nacionalnega razvojnega programa in potrjenih projektov na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
- višino plačila nadomestila za omejeno rabo prostora lokalnim skupnostim,
- rezultate poslovanja javnega sklada,
- druge stroške poslovanja javnega sklada.

Vzpostavljeno razmerje o namenu sredstev in zagotavljanju finančnih sredstev na podlagi ZSFR-B, ZVISJV, uredbe in pogodbe med skladom in javnim gospodarskim zavodom ter skladom in občinami je v predlogu zakona urejeno bolj podrobno. Ureditev zagotavlja, da je jasno razvidno, da so sredstva javnega sklada porabljena za financiranje razgradnje NEK in odlaganja RAO iz NEK. Zato predlog zakona taksativno našteje, katere dejavnosti se financirajo za namene razgradnje NEK in trajnega odlaganja RAO in IJG iz NEK:

- priprava projektov za varno in končno odlaganje IJG in RAO iz NEK,
- priprava projektov za varno razgradnjo NEK,
- izvedba projektov za varno končno odlaganje IJG in RAO iz NEK
- izvedba projekta za varno razgradnjo NEK
- nadomestila za omejeno rabo prostora za odlagališče IJG in VRAO, kakor tudi za odlagališče NSRAO, ki jih plačuje kot namenski javni sklad.

Predlog zakona še določa, da se sredstva, zbrana po obravnavanem zakonu, uporabljajo tudi za pokrivanje stroškov poslovanja javnega sklada in za sofinanciranje storitev javnega gospodarskega zavoda, Agencije za radioaktivne odpadke (ARAO), ki izvaja obvezno državno gospodarsko javno službo varstva okolja za ravnanje z radioaktivnimi odpadki (gospodarsko javno službo) v delu, ki se nanaša na dejavnosti, ki so povezane z ravnanjem z RAO in IJG iz NEK.

Sklad zagotavlja finančna sredstva za izvajanje nalog ARAO kot določa ZVISJV ali skupni program razgradnje skladno z uveljavljeno pogodbo.

Za potrebe nadzora smotrnosti in namenskosti porabe javnih sredstev predlog zakona določa, da ARAO in javni sklad za vsako poslovno leto, v katerem se izvaja financiranje, skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij. S pogodbo uredita natančen obseg nalog, podrobno opisane predvidene stroške za izvedbo nalog, časovne okvire za izvedbo nalog, roke za izvedbo nalog in plačila. Pri sklepanju pogodbe morata ARAO in sklad upoštevati sprejete programe in projekte za izvedbo nalog. ARAO mora skladu redno poročati o izvedenih dejavnostih, nastalih stroških in naložbah. Obliko in vsebino poročila ter obdobje poročanja se podrobneje predpiše v aktu o preoblikovanju.

ARAO mora zagotoviti trajno hrambo celotne dokumentacije za dejavnosti, ki jih financira sklad in na zahtevo sklada ali njegovemu ustanovitelju vselej izročiti izvornike ali kopije dokumentacije. Sklad mora trajno hraniti periodična poročila o izvajanju nalog in financiranju, revidirana letna poročila in poročila o revidiranju smotrnosti in namenskosti porabe sredstev.

Predlagana ureditev zagotavlja nadzor nad učinkovitostjo delovanja ARAO in preprečuje neracionalno in nenamensko porabo sredstev sklada. Hkrati predlagana ureditev vzpostavlja sistem, ki je primeren ob morebitnih tveganjih, ki jim je izpostavljena Republika Slovenija v zvezi z RAO, ki v skladu s pogodbo bremenijo Republiko Hrvaško.

Predlog zakona določa, da sta organa javnega sklada nadzorni svet in direktor, ukinja pa pet članski upravni odbor in deset članski nadzorni odbor javnega sklada. Pri tem predvideva pet članov nadzornega sveta, od katerih tri člane imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije, in sicer enega na predlog ministrstva, pristojnega za finance, enega na predlog ministrstva, pristojnega za energijo in enega na predlog občine Krško, dva člana pa imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije.

Predlog zakona močno posega v dosedanje ureditve glede organov upravljanja in nadzora sklada in zmanjšuje pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri delovanju sklada. Ker z veljavno ureditvijo doslej ni bila zagotovljena varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev, je prenos ustanoviteljskih pravic in odgovornosti iz Državnega zbora Republike Slovenije na Vlado Republike Slovenije primerna rešitev. Pri tem pa predlog zakonske ureditve, kjer tri od sedmih članov nadzornega sveta javnega sklada imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije, še vedno ohrani pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri zagotavljanju nadzora nad delovanjem sklada in imenovanju organov upravljanja.

Nadzorni svet sklada poleg pristojnosti iz zakona, ki ureja javne sklade, daje tudi soglasje k

pogodbam, ki jih za vsako poslovno leto skleneta sklad in ARAO in k drugim pravnim poslom, za katere je v aktu o preoblikovanju javnega sklada tako določeno.

Pri imenovanju direktorja sklada je obvezen postopek z javnim natečajem. Javni natečaj izvede nadzorni svet, direktorja pa imenuje ustanovitelj. Direktor zastopa in predstavlja sklad in organizira ter vodi njegovo delo in poslovanje.

V predlogu zakona je določena obveznost in način revidiranja letnega poročila javnega sklada. Pri tem mora javni sklad revizorjevo poročilo najpozneje v tridesetih dneh po prejemu skupaj z letnim poročilom (zaključnim računom in poslovnim poročilom) ter stališčem nadzornega sveta predložiti v sprejetje ustanovitelju, ta pa ga pošlje v seznanitev Državnemu zboru Republike Slovenije.

Predlog zakona določa, da je delo javnega sklada javno in tudi način za zagotavljanje javnosti dela. Javni sklad sprejeto letno poročilo objavi na svoji spletni strani.

Javni sklad posluje skladno s poslovno politiko za naslednje srednjeročno obdobje, ki jo na predlog direktorja in na podlagi mnenja nadzornega sveta sprejme ustanovitelj.

Glede poslovanja javnega sklada predlog zakona posebej ureja porabo likvidnostnih presežkov, katere sme porabiti za izvajanje svojega namena v tekočem letu. Zakon še določa, da javni sklad ne sme podeljevati spodbud, pomoči in kreditov, da ne sme izdajati poroštev, in da ne sme ustanavljati kapitalskih družb.

Predlog zakona določa načela za upravljanje namenskega premoženja javnega sklada, ki mora svoje namensko premoženje upravljati tako, da ravna in upravlja z namenskim premoženjem v skladu z namenom, zaradi katerega je ustanovljen, in kot dober gospodarstvenik ter da zagotavlja varnost, donosnost, tržnost, raznovrstnost, razpršenost in likvidnost svojih naložb.

Predlog zakona ohranja kriterij vzdrževanja donosnosti kakor jo zahteva zadnja revizija programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG.

Predlog zakona določa, da je naložbena politika javnega sklada del njegovega poslovnega načrta in povzema temeljne zahteve glede varnosti nalaganja premoženja sklada in obvladovanja kreditnega tveganja.

Sklad zaradi preveč tvegane naložbene politike, ki je sicer v dosednji ureditvi določala, da se smejo sredstva sklada vlagati v vrednostne papirje, depozite in druge varne naložbe ob upoštevanju naslednjih načel: varnost naložbe, razpršenost naložb in vzdrževanja donosnosti, kakor jo zahteva zadnja revizija programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG, ni ohranil realnih vrednosti naložb, s tem pa so se zmanjšala sredstva, potrebna za izvedbo programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG. Tržna donosnost celotnega portfelja sklada je bila namreč v letu 2008 prvič v celotni zgodovini njegovega poslovanja negativna (-11,83 %).

Zato zakon taksativno našteva načela za oblikovanje naložbene politike in instrumente, ki jih za izvajanje svojega poslanstva lahko uporablja. Zakon določa, v katere naložbe sklad ne sme vlagati. Pri tem upošteva logiko obvladovanja kreditnih tveganj, za zadeve, ki jih ta zakon ne določa, pa napoti na smiselno uporabo predpisov, ki veljajo za javne sklade. Zakon določa tudi, da se podrobnejše določbe v zvezi z naložbami določijo v aktu o preoblikovanju javnega sklada.

Predlog zakona predvidi tudi zadolževanje javnega sklada, kjer skupni obseg zadolženosti sklada ne sme preseči 50 % kapitala sklada. V predlogu zakona je določilo dodano zaradi financiranja predvidenih dejavnosti, ki jih je Republika Slovenija na področju investicijskih vlaganj za odlaganja NSRAO že pričela izvajati. Predvideni odhodki sklada so višji od

zagotovljenih prihodkov, zato predvideno zadolževanje omogoča, da javnemu skladu ne bo treba zmanjšati kapitala javnega sklada, ki bo vpisan v sodni register po uradni dolžnosti na podlagi tega zakona.

Prehodne določbe predloga zakona določajo kontinuiteto dela sklada, ki je ustanovljen po ZSFR-B, tako da se sklad preoblikuje v javni sklad po tem predlogu zakona na podlagi akta o preoblikovanju, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije najkasneje v roku 90 dni po uveljavitvi tega zakona. Pri tem javni sklad kot pravni naslednik Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško prevzame vse njegovo premoženje, pravice in obveznosti. Javni sklad prične delovati z dnem vpisa preoblikovanja v sodni register, pri tem pa obstoječi sklad deluje kot pravna oseba do vpisa preoblikovanja v sodni register.

Predlog zakona v prehodnih določbah določa, da mora javni sklad prilagoditi strukturo svojih obstoječih naložb dopustnim vrstam naložb in omejitvam posameznih naložb v roku petih let od uveljavitve tega zakona.

Predlog zakona mandat dosedanjih organov sklada ureja tako, da članom upravnega in nadzornega odbora sklada preneha mandat z dnem imenovanja članov nadzornega sveta po predlogu tega zakona. Pri tem morajo biti člani nadzornega sveta imenovani v treh mesecih od uveljavitve predloga zakona, direktor pa v roku petih mesecev. Dosedanji direktor bo opravljal svojo funkcijo do imenovanja novega direktorja.

Z dnem uveljavitve predloga zakona preneha veljati ZSFR-B in tretji odstavek 54. člena ZJS-1.

b) Način reševanja

Vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom:

Skladu se določi preoblikovanje v javni sklad, smiselna uskladitev z zakonom o javnih skladih in njegovo preimenovanje v »Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.« Sklad se umesti v večinoma pravno sistemsko ureditev javnih skladov.

Zagotovi se:

- ustrezna varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev, da jih ustanovitelj nadzira, in da je zagotovljeno, da je po potrebi na voljo dovolj sredstev,
- da se v zakonu ustrezno opredeli naložbena politika sklada,
- da so sredstva namenjena samo za izvajanje vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo jedrskega objekta in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK, in hkrati s tem tudi za financiranje dejavnosti, ki so povezane z umeščanjem, gradnjo, obratovanjem in prenehanjem delovanja odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov iz NEK,
- da so sredstva namenjena za poslovanje sklada in za financiranje storitev ARAO v delu, ki se nanaša na ravnanje z RAO in IJG iz NEK.

Vprašanja, ki jih bo urejal Akt o preoblikovanju:

- da je sklad preoblikovan kot javni sklad po ZJS-1 in tem zakonom,
- ustanovitelj in firma,
- sedež, ki mora biti v Krškem,
- poslovni naslov,
- čas, za katerega je ustanovljen,
- vrednost namenskega premoženja, ki ga ustanovitelj zagotavlja za delovanje ob ustanovitvi,
- namen ustanovitve in dejavnost,
- sredstva in način poslovanja,

- navedbo organov, število, način izvolitve in mandatno dobo članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) organov javnega sklada: naloge in mandat članov nadzornega sveta in direktorja, volitve predsednika in namestnika nadzornega sveta, pristojnosti in odgovornosti nadzornega sveta, sklic in odločanje na sejah nadzornega sveta, predčasna razrešitev članov nadzornega sveta, imenovanje direktorja, pristojnosti in odgovornosti direktorja, predčasna razrešitev in potek mandata direktorja ter pooblastila za zastopanje,
- notranja organizacija,
- nadzor,
- varovanje poslovno občutljivih podatkov,
- temeljna načela upravljanja namenskega premoženja ter način zagotovitve upoštevanja načel,
- podrobnejše določbe o naložbah sklada: vrsta premoženja, v katero se smejo vlagati sredstva sklada, postopki za sprejemanje odločitev o vlaganjih in izvedbi teh vlaganj, natančnejši pogoji, pod katerimi so dovoljene naložbe,
- določilo, v kakšnem obsegu ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega sklada,
- druga pomembna vprašanja.

c) Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (EVA 2010-2111-012) so pripravili predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za gospodarstvo.

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo).

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvu za pravosodje,
- Ministrstvu za finance,
- Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve,
- Ministrstvu za zunanje zadeve,
- Ministrstvu za okolje in prostor,
- Ministrstvu za javno upravo.

Gradivo je medresorsko usklajeno.

Predlog zakona je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo:

- Skupna konvencija o varnosti ravnanja z izrabljenim jedrskim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki (Uradni list RS, št. 3/99-mednarodne pogodbe)
- Pogodba med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS, št. 23/03-mednarodne pogodbe)

Predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in paketno obravnavati:

- Sprejeti je treba Akt o preoblikovanju Javnega sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

č) Usklajenost predloga predpisa

Predlog zakona se je že v pripravi osnutka usklajeval s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona.

V pripravo predloga zakona so bile vključene nevladne organizacije in predstavniki zainteresirane javnosti.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona

Gradivo je bilo za sprejemanje predlogov nevladnih organizacij, predstavnikov zainteresirane javnosti, predstavnikov strokovne javnosti, predstavnikov občin objavljeno na spletni strani:

http://www.mg.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/energetika/predlogi_predpisov/.

Strokovna in druga javnost je bila povabljen k sodelovanju pri pripravi predpisa dne 2. 3. 2010, ko je bilo gradivo, skupaj z osnutkom predpisa, objavljeno na spletni strani Ministrstva za gospodarstvo. Pripombe in smernice javnosti so bile upoštevane že pri reviziji gradiva, ki je bilo ponovno objavljeno na spletni strani Ministrstva za gospodarstvo dne 31. 3. 2010. Pri pripravi predloga sta do 15. 4. 2010 s pisnimi predlogi in dopolnitvami sodelovala: ARAO in državno podjetje GEN energija, d.o.o.. Gradivo je obravnavala tudi Komisija za nadzor javnih financ na 17. redni seji, dne 9. 6. 2010, kjer je sprejela sklep, da predlaga Vladi RS, da pri pripravi zakonodaje o skladu upošteva dosežen standard glede varnosti, donosnosti, likvidnosti in namenske porabe zbranih sredstev v njem in ohrani pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri zagotavljanju nadzora nad delovanjem javnega sklada in imenovanju organov javnega sklada. Na delovni in neformalni ravni so bila opravljena številna posvetovanja s predstavniki strokovne javnosti na področju financ, jedrske energetike in tehnologije, ravnanja z radioaktivnimi odpadki in varstva pred sevanji. Predlogi in dopolnitve se nanašajo na odgovornosti za sredstva javnega sklada, na določila za poravnavanje obveznosti javnega sklada in na oblikovanje določb, ki urejajo naložbeno politiko javnega sklada. Predstavniki strokovne javnosti so tudi mnenja, da je bila dosedanja ureditev vezanosti sklada na Državni zbor Republike Slovenije ustrezna. V gradivu so bili podani predlogi javnosti upoštevani. Bistvena predlogi in vprašanja, ki so bili izpostavljeni:

Predlagatelj: Agencija za radioaktivne odpadke (ARAO)

Predlog (1): V predlogu zakona naj se doda določilo, ki uredi, da sklad neposredno financira nadomestila lokalnim skupnostim.

Stališče: Predlog se upošteva.

Predlog (2): V predlogu zakona naj se za sedanjim tretjim odstavkom doda določilo o začasnem financiranju ARAO.

Stališče: Določitev začasnega financiranja v primeru, da Vlada RS ne da soglasja k programu dela in finančnemu načrtu ARAO ni področje, ki ga mora urediti zakon. Predlog ARAO se upošteva v aktu o preoblikovanju javnega sklada.

Predlagatelj: GEN energija, d.o.o.

Predlog (1): V predlogu zakona naj se izpusti določilo o subsidiarni odgovornosti zavezanca za plačilo prispevka za razgradnjo.

Stališče: Predlagana rešitev, da GEN energija, d.o.o. subsidiarno ne odgovarja za obveznosti sklada, se upošteva.

Predlog (2): Naložbeno politiko sklada se uredi v internih aktih sklada.

Stališče: Naložbena politika se določi v zakonu, bolj podrobno pa v aktu o preoblikovanju javnega sklada.

Predlagatelj: Državni zbor Republike Slovenije, Komisija za nadzor javnih financ

Predlog: Upošteva naj se dosežen standard glede varnosti, donosnosti, likvidnosti in

namenske porabe zbranih sredstev v skladu in ohrani pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri zagotavljanju nadzora nad delovanjem sklada in imenovanju organov upravljanja.

Stališče: Čeprav predlog posega v dosedanjo ureditev glede statusa javnega sklada, organov upravljanja in nadzora sklada in zmanjšuje pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije pri delovanju sklada, je stališče pripravljalcev zakona, da z veljavno ureditvijo doslej ni bila zagotovljena varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev. Prenos ustanoviteljskih pravic in odgovornosti iz Državnega zbora Republike Slovenije na Vlado Republike Slovenije je primerna rešitev, saj dosedanji parlamentarni nadzor nad varnostjo, donosnostjo in likvidnostjo naložb in namenskostjo porabe sredstev iz sklada ne zagotavlja varnosti naložb, saj zaradi preveč tvegane naložbene politike ni ohranil njihovih realnih vrednosti in zmanjšala so se sredstva, potrebna za izvedbo Programa razgradnje NEK in odlaganja NSRAO in IJG. Izgube zaradi izgubljanja vrednosti naložb lahko ogrožajo sam obstoj sklada. Tržna donosnost celotnega portfelja sklada je bila namreč v letu 2008 prvič v celotni zgodovini njegovega poslovanja negativna (-11,83 %). Poleg tega pri sedanji ureditvi o ustreznosti poslovanja odločita upravni in nadzorni odbor sklada, kamor 13 od 15 predstavnikov imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije je pri pripravi gradiv in oceni poslovanja v podrejeni vlogi, saj se lahko zgodi, da je njeno stališče v nasprotju s predlogi in sklepi, ki so jih pred odločanjem Vlade Republike Slovenije ali izdaji njenega soglasja pred tem že sprejeli predstavniki upravnega in nadzornega odbora, ki jih je imenoval Državni zbor Republike Slovenije. Zato menimo, da je predlagana sprememba sedanje zakonske ureditve, kjer tri od sedmih članov nadzornega sveta javnega sklada imenuje Državni zbor Republike Slovenije, ustrezna.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC OSNUTKA PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani Zakon o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško ne bo imel posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, saj ne določa novih upravnih nalog v okviru državne uprave, prav tako ne spreminjajo upravnih nalog, ki jih določajo veljavni predpisi EU. Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti nobenih sredstev v proračunu.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

5. 1. Primerjalno pravni prikaz

Obstoječa ureditev je vsebinsko značilna za Republiko Slovenijo in glede na unikatno obliko in način ustanovitve ni mogoče ponuditi ustreznega primerjalnega pregleda, pa tudi v državah članicah Evropske unije ni primerljive pravne ureditve.

Podobne problematike zaradi dvolastništva jedrskega objekta, ki je v primeru NEK posebnost in zagotovitve pogojev za pregledno financiranje ter zlasti za pregledne računovodske podatke za urejanje premoženjsko pravnih razmerij med lastnikoma ob razgradnji, v primerjalnem pravu in praksi ni mogoče najti.

Predstavljen je povzetek zakonske ureditve v treh članicah Evropske unije in Republiki Hrvaški, ki je solastnica NEK.

Ureditev na Slovaškem

Na Slovaškem obratuje šest VVER-440 jedrskih reaktorjev, štiri enote v Bohunicah in dve v Mochovcah, ki proizvedejo približno 50 % električne energije v državi.

Enoti 1 & 2 v Bohunicah sta bili iz prve generacije sovjetskih reaktorjev in jih je morala Slovaška na zahtevo Evropske komisije v postopku pristopnih pogajanj zapreti. Po reorganizaciji poslovanja, zaustavitvi objektov in privatizaciji državnega podjetja Slovenske Elektrarne (ki je po privatizaciji v 66 % lasti italijanskega lastnika ENEL), je državno podjetje Slovenske elektrarne odgovorno za enoti Bohunice A1 in V1 ter za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

Namenski sklad, v katerem so se pričela zbirati sredstva za razgradnjo jedrskih objektov, je bil ustanovljen s posebnim zakonom v letu 1996, pred tem pa so se sredstva v ta namen zagotavljala iz državnega proračuna. Po uveljavitvi zakona so vir financiranja za plačilo prispevka od proizvedene električne energije postala sredstva iz poslovanja jedrskih objektov.

Prvotni zakon iz leta 1996 je bil nadomeščen z novim zakonom v letu 2006 in z uveljavitvijo novega zakona je bil ustanovljen nov »Nacionalni jedrski sklad za razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki« (»jedrski sklad«).

Finančna sredstva iz prejšnjega sklada so bila prenesena na nov jedrski sklad in njegove posamezne podračune, katerih deleži ustrezajo deležem proizvedene električne energije v posameznem bloku jedrskih elektrarn glede na razmerje do celotne električne energije proizvedene v vseh jedrskih elektrarnah med leti 1978 in 2005.

V skladu z določili novega zakona mora imetnik dovoljenja za obratovanje jedrskega objekta vplačati na račun jedrskega sklada obvezen letni prispevek in sicer v višini 9.450 EUR za vsako MWh moči na pragu za vsako enoto, ki jo upravlja, poleg tega pa še dajatev v višini 5,95 % od prodajne cene električne energije, ki je proizvedena v jedrski elektrarni za preteklo leto.

Nadzor nad skladom vrši država. Zakon prepoveduje vlaganje sredstev sklada v finančne in druge naložbe. Zakon natančno določa organe upravljanja sklada, njihove odgovornosti in pogoje za njihovo izbiro. Nadzor nad delom sklada (uprava) opravlja ministrstvo za gospodarstvo, organi upravljanja pa so še: upravni odbor, nadzorni odbor, direktor, »*sub-account*« administrator sklada in inšpektor sklada. Upravni odbor ima sedem članov, ki jih imenuje ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in ima šestletni mandat. Nadzorni odbor ima pet članov.

Ureditev v Belgiji

V Belgiji obratuje sedem enot jedrskih elektrarn v krajih Doel in Tihange. Upravlja jih podjetje Electrabel. Poleg teh sedmih enot za proizvodnje električne energije ima Belgija še obrate za predelavo jedrskega goriva in eno zaustavljeno jedrsko elektrarno BR-3, prototip reaktorja, ki je hkrati tudi pilotni projekt v okviru programa za raziskave Evropske komisije na področju razgradnje jedrskih objektov. Za druge objekte za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in za predelovalni obrat Eurochemic je odgovoren raziskovalni center SCK-CEN.

Podjetji Electrabel in SYNATOM sta odgovorni za vzpostavitev sistema in za upravljanje sklada za razgradnjo jedrskih elektrarn, ki so v obratovanju. Ta sklad nadzoruje Nadzorni odbor, v katerem ima država svoj glas - "*golden share*", ki ji daje pooblastilo in možnost »veta« glasovanja. Del sredstev sklada (do 75 %) se sme uporabiti tudi za druge namene – posojila upravljalcem jedrskih objektov in za naložbe, ki niso neposredno povezane z razgradnjo jedrskih objektov in ravnanjem z radioaktivnimi odpadki. Država je solidarno

odgovorna za sredstva namenskega sklada, ki se v njem zbirajo iz prispevka pri prodaji električne energije. Sklad upravlja nacionalna agencija za radioaktivne odpadke ONDRAF/NIRAS.

Agencija ONDRAF je odgovorna za zbiranje informacij o zaključku obratovanja jedrskih objektov, za odobritev programov razgradnje in za razgradnjo jedrskih objektov in za ravnanje z vsemi radioaktivnimi odpadki v Belgiji. Programi razgradnje za jedrske elektrarne se revidirajo na vsake tri leta, za ostale jedrske objekte pa vsakih pet let.

V letu 2000 je stopil v veljavo nov zakon, ki uvaja nadzorni odbor, ki je zadolžen za nadzor sklada, v katerem se zbirajo sredstva za razgradnjo jedrskih elektrarn. V nadzornem odboru so visoki državni uradniki in predstavniki bank.

Prispevek za razgradnjo: V praksi se v sklad plačuje prispevek za razgradnjo vsake tri mesece za predvidenih 40 let obratovanja jedrskega objekta. Zahtevana donosnost zbranih sredstev je 5 %. V celoti so bili ocenjeni stroški razgradnje leta 1999 in sicer so znašali 2.280.800.000 EUR. Prva od sedmih enot jedrskih elektrarn bo prenehala obratovati leta 2015 in zadnja leta 2025. Konec obratovanja obrata za predelavo goriva v Desslu še ni določen.

Ravnanje z izrabljenim gorivom: S finančnega vidika ima vse gorivo za jedrske elektrarne v lasti podjetje SYNATOM, ki ga posoja jedrskim objektom za proizvodnjo energije. Upravljalci jedrskih objektov zanj plačujejo iz prihodkov, ki jih ustvarijo pri prodaji električne energije v takšni višini, da bo v prihodnosti zagotovljenih dovolj sredstev za ravnanje z izrabljenim gorivom in za razgradnjo jedrskih objektov. Ocene stroškov so osnovane na najdražjih scenarijih za ravnanje z izrabljenim gorivom in razgradnjo jedrskih objektov in so zaradi negotovosti povišane še za 15 %. Ocena predvidenih stroškov, ki je bila izdelana v letu 2004, znaša: 2.540.000.000 EUR.

Država financira razgradnjo vseh starih jedrskih objektov s področja razvoja in raziskav (subsidiarna odgovornost države), katerih cilj ni bila komercialna dejavnost.

Ureditev na Švedskem

Švedska ima 13 jedrskih reaktorjev za proizvodnjo električne energije, 5 raziskovalnih reaktorjev, uveden sistem trgovanja z izrabljenim gorivom, odlagališče kratkoživih radioaktivnih odpadkov, obrat za izdelavo jedrskega goriva in več drugih jedrskih objektov. Trije raziskovalni reaktorji so že zaustavljeni in so bili predvideni za takojšnjo razgradnjo.

Švedska ima poseben sklad za radioaktivne odpadke (Swedish Nuclear Waste fund), ki ima svojo upravo. Uprava švedskega sklada za radioaktivne odpadke je državni upravni organ, katerega osrednja naloga je vodenje sklada. Lastniki jedrskih objektov na Švedskem v sklad vplačujejo prispevek, namenjen prihodnjim stroškom odlaganja radioaktivnih odpadkov ter izrabljenega goriva. Poleg zbiranja sredstev uprava sklada skrbi tudi za spoštovanje jamstev, ki so jih lastniki jedrskih reaktorjev podali glede razgradnje reaktorjev in ravnanja z radioaktivnimi odpadki ter izrabljenim gorivom. Uprava sklada sama nima zaposlenih, administrativne posle zanjo upravlja druga inštitucija v državni upravi (Kammarkollegiet).

Zakonodaja iz leta 1994 določa, da so podjetja, ki imajo dovoljenje za upravljanje jedrskih elektrarn, v celoti odgovorna tudi za varno upravljanje s proizvedenimi odpadki (odpadki, ki nastanejo med obratovanjem elektrarne in kot posledica njene razgradnje). Odgovornost obsega tudi izgradnjo in upravljanje objektov za trajno odlaganje teh odpadkov ter vse potrebno raziskovanje in razvojno delo. Vse stroške končnega odlaganja nosi imetnik licence, ki je dolžan tudi zagotoviti vse informacije, na podlagi katerih se nato zbira lokacija odlagališča. Zakonodaja določa tudi stroške ravnanja z radioaktivnimi odpadki, med katere sodijo tudi stroški informiranja, predvideni za občine in neprofitne organizacije.

Za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz lastništva jedrskega objekta, so lastniki jedrskih objektov ustanovili skupno podjetje SKB, ki te obveznosti izpolnjuje. SKB skrbi za vse proizvedene radioaktivne odpadke na Švedskem, izgradnjo in upravljanje objektov za trajno odlaganje odpadkov ter za vse potrebno raziskovalno in razvojno delo. Poleg tega izvaja vse potrebne raziskave in razvoj. V pristojnosti SKB je tudi oblikovanje letne finančne ocene, na podlagi katere se določa prispevek, ki se vplačuje v sklad. Podjetje SKB je vključeno v raziskovalne sporazume s finskimi, francoskimi, japonskimi, švicarskimi, španskimi, nemškimi in ameriškimi organizacijami. Mednarodni stiki so zanje pomembni zaradi primerjave različnih metod izračunov in analiz ter izmenjave izkušenj in evalvacij projektov. SKB je v okviru IAEA tudi član mreže centrov odličnosti (Network of Centres of Excellence).

Sistem financiranja: V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja so se na Švedskem odločili za poseben finančni sistem, ki določa plačevanje posebnega namenskega prispevka državi. Višina prispevka temelji na predpisani višini prispevka na kWh električne energije. Prispevek, ki se določa letno, je vključen v ceno električne energije. Znesek prispevka na podlagi finančne ocene SKB izračuna švedski inšpektorat za jedrsko energijo SKI, dokončno pa ga določi vlada. Prispevek se vplačuje v namenski sklad. S temi sredstvi upravlja Uprava sklada. Osnovna domena, na podlagi katere se določa višina prispevka, je, da je vsak reaktor v uporabi 25 let.

Lastniki jedrskih objektov so upravičeni do povračila sredstev za vse stroške, ki so jih imeli v povezavi z zagotavljanjem varnega ravnanja in končnega odlaganja izrabljenega goriva. Te stroške jim povrne sklad, ki ostanek sredstev zbira in vlaga za pokritje stroškov v prihodnosti.

Pred uvedbo tega sistema so se sredstva zbirala na za to določenem bančnem računu, od leta 1996 pa se zbirajo v namenskem skladu. S temi sredstvi rokuje Uprava, in sicer preko predpisane kombinacije depozitov in računov pri državnem uradu za zadolževanje ter državnih obveznic. O izplačilu sredstev odloča inšpektorat za jedrsko energijo, za določene manjše vsote pa lahko to odločitev sprejme tudi vlada.

Osnovni namen sklada je zagotavljanje sredstev za pokrivanje vseh stroškov varnega ravnanja z izrabljenim gorivom in končne rešitve za razgradnjo jedrskih objektov ter za radioaktivne odpadke. Sklad financira tudi raziskave in razvojno delo SKB. Ker bodo nekatera črpanja posojil sklada izvedena šele čez več kot 50 let, morajo lastniki jedrskih reaktorjev vladi ponuditi jamstvo, da bodo v predvidenem času zagotovili dovolj rezerv za financiranje upravljanja z odpadki, če bi se izkazalo, da zbrana sredstva sklada ne zadostujejo.

Obstajata dve vrsti jamstev:

Jamstvo za primer predčasnega zaprtja reaktorja: Vsak lastnik jedrskega objekta mora zagotoviti garancijo za sredstva, ki bi jih v sklad vplačal, če bi reaktor deloval toliko let kolikor je bilo predvideno. To pomeni, da se sredstva v sklad vplačujejo, četudi reaktor ne obratuje več. Višina garancije je odvisna od starosti reaktorja in se zmanjšuje skozi čas.

Jamstvo za primer manjka sredstev iz sklada: Vsi lastniki morajo zagotoviti ustrezne garancije, s katerimi bi pokrili primanjkljaj sredstev, če bi se po zaprtju vseh reaktorjev izkazalo, da je v skladu zbranih premalo sredstev za zagotovitev predvidenih rešitev. Tudi, če se sredstva zbirajo skladno z načrtom, še vedno lahko pride do takega primanjkljaja, in sicer zaradi nepredvidenih podražitev ali zapletov, če se morajo določeni ukrepi sprejeti prej kot je bilo predvideno, ali če je donos sredstev manjši od pričakovanj. Višina te garancije se spreminja glede na ocene, narejene v različnih časovnih obdobjih.

Za ocene prispevka, za ocene velikosti jamstev in ocene finančnih tveganj uporabljajo verjetnostne analize po metodi Monte Carlo simulacij.

Ureditev na Hrvaškem

Republika Hrvaška je dne 10. 10. 2007 v skladu s pogodbo ter programom razgradnje in odlaganja RAO in IJG, sprejela »*Zakon o fondu za financiranje razgradnje in zbiranja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrarne Krško*«, v katerem poleg načina zbiranja sredstev in zgoraj navedenih načel EU ureja naložbe sklada in njegovo upravljanje, in sicer:

Sredstva sklada se smejo, skladno z zakonom in statutom sklada v skladu z načeli varnosti in donosnosti, vlagati v vrednostne papirje, depozite in druge varne naložbe, ob upoštevanju:

- varnosti naložb,
- razpršenosti naložb,
- vzdrževanja likvidnosti.

Posebej morajo biti upoštevani:

- vrsta premoženja, v katero se smejo vlagati sredstva sklada,
- način zagotovitve upoštevanja načel iz prvega odstavka tega člena,
- postopki za sprejemanje odločitev o vlaganjih in izvedbi teh vlaganj,
- morebitne spremembe načel vlaganj.

Zakon določa tudi možnost, da se del ali vsa sredstva sklada poverijo v upravljanje družbi za upravljanje z investicijskimi skladi. Hkrati zakon določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati ta družba.

Natančni pogoji, pod katerimi so dovoljene naložbe, se določijo s statutom sklada.

Organa upravljanja sklada sta upravni odbor in direktor. Upravni odbor ima sedem članov, ki jih imenuje vlada in imajo štiriletni mandat, v njem pa so predstavniki upravnih organov s področja energetike, financ, okolja in jedrske varnosti in en predstavnik HEP ter po en neodvisni strokovnjak s področja vrednostnih papirjev, financ in jedrske varnosti. Sklad nima nadzornega odbora. Poslovanje sklada vodi direktor, ki ga imenuje upravni odbor na podlagi javnega razpisa.

Predlog zakona ni bil predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

5. 2. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske Unije

Zakon ni povezan s pravno ureditvijo Evropske unije.

Evropska komisija je leta 2003 pripravila predlog direktive za ravnanje z IJG in RAO (zakonske podlage: pogodba EURATOM iz leta 1957; 2. b člen, III. poglavje; predvsem členi 30, 31, 32 in 37), kjer je predlagala načela za oblikovanje sredstev za razgradnjo jedrskega objekta in ravnanje z radioaktivnimi odpadki. Evropska komisija omenjene direktive ni sprejela, je pa 24. 10. 2006 izdala priporočilo 2006/851/Euratom: »*Commission Recommendation of 24 October 2006 on the Management of Financial Resources for the Decommissioning of Nuclear Installations, Spent Fuel and Radioactive Waste*,« ki priporoča zagotavljanje sredstev za razgradnjo, ravnanje z IJG in RAO v skladu z načeli:

- preglednost načrtov načina zbiranja potrebnih sredstev, ki se oblikujejo in zbirajo od pričetka do konca obratovanja jedrskega objekta, in ki bodo zadoščala za razgradnjo jedrskega objekta in odlaganje radioaktivnih odpadkov, ki so nastali zaradi njegove izgradnje, obratovanja, vzdrževanja, posodabljanja in razgradnje,
- da so predvidena sredstva za doseganje navedenega cilja vračunana v ceno proizvedene električne energije,
- da je zagotovljena ustrezna varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev, da jih

- ustanovitelj nadzira in da je zagotovljeno, da je po potrebi na voljo dovolj sredstev,
- da so sredstva namenjena samo za namene, zaradi katerih se je njihovo zbiranje uveljavilo, to je za izvajanje vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo jedrskega objekta in odlaganja radioaktivnih odpadkov, ki so nastali zaradi njegove izgradnje, obratovanja, vzdrževanja, posodabljanja in razgradnje,
- redno poročanje o zbranih sredstvih,
- da bo celotna zbrana količina sredstev na voljo do predvidenega konca obratovanja jedrskega objekta,
- če zbrana sredstva ne zadoščajo, mora upravljalec objekta zagotoviti dodatna sredstva,
- če upravljalec jedrskega objekta nima vpliva na upravljanje s sredstvi, je za zagotovitev ustrezne višine sredstev odgovorna država.

Takšen pristop zagotavlja dragocen prispevek k boljšemu načrtovanju razgradnje jedrskega objekta in odlaganja radioaktivnih odpadkov, ki so nastali zaradi njegove izgradnje, obratovanja, vzdrževanja, posodabljanja in razgradnje, predvsem na področju zaščite prebivalstva in okolja. Rezultat dobro načrtovanih razgradenj in uveljavitev zadnjih ekonomsko sprejemljivih spoznanj in rešitev na tem področju bo prispeval k učinkovitejšim rešitvam, ki bodo bolj sprejemljive za javnost, kar bo nenazadnje privedlo tudi do lažjih odločitev. Glavni poudarek je, da se na podlagi ustreznega strokovnega pristopa določi teoretične in tehnične podlage za varne in okolju prijazne ter ekonomsko sprejemljive rešitve.

Dne 12. 12. 2007 je Evropska komisija objavila delovno gradivo SEC(2007) 1654 COM(2007) 794 final: »*EU Decommissioning Funding Data, Second report on the Use of Financial Resources Earmarked for the Decommissioning of Nuclear Installations, Spent Fuel and Radioactive Waste*«, v katerem so zbrani podatki iz takratnih 25 držav članic EU ter Bolgarije, Romunije in Švice na tem področju. Ugotovljeno je, da večina držav zagotavlja, da bo ob koncu življenjske dobe jedrskih objektov za proizvodnjo energije zbrani dovolj sredstev, ustrezne rešitve v letu 2007 pa niso imele še Velika Britanija in Slovaška, za zagotavljanje potrebnih sredstev za razgradnjo nekaterih reaktorjev v Litvi, Slovaški in Bolgariji pa je dodatna finančna sredstva zagotovila Evropska komisija. Dokument v svojem 3. poglavju prikazuje tudi podatke o statusu namenskih skladov konec leta 2004, v 4. poglavju pa obravnava tudi njihove zakonske ureditve.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6. 1. Administrativne in druge posledice

Zakon nima administrativnih in drugih posledic.

6. 2. Presoja posledic na gospodarstvo

Zakon nima posledic na gospodarstvo.

6. 3. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zakon nima posledic na okolje.

6.4. Presoja posledic na socialnem področju

Zakon nima posledic na socialnem področju.

6.5. Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

Zakon nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Izvajanje priprave predloga zakona

Predlog zakona je bil javnosti predstavljen 2. 3. 2010 in 31. 3. 2010, ko je bil objavljen na spletnih straneh Ministrstva za gospodarstvo z namenom, da pripravljalci predloga zakona pridobijo predloge in dopolnitve za rešitve, ki jih določa predlog novega zakona. Pripravljalci predloga zakona so predloge in dopolnitve preučili z vidika utemeljenosti in

jih smiselno vključili v predlog zakona.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Vse pomembne okoliščine, ki so povezane s predlogom zakona, so podane v obrazložitvi.

II. BESEDILO ČLENOV

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa preoblikovanje Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško v Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, njegove organe, naloge in pristojnosti ter naložbeno politiko.

2. člen

(preoblikovanje)

- (1) Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 – ZJS-1; v nadaljnjem besedilu: zakon) se preoblikuje v Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: javni sklad).
- (2) Za delovanje javnega sklada se uporabljajo določbe Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08; v nadaljnjem besedilu: ZJS-1), če ta zakon ne določa drugače.
- (3) Javni sklad se s sklepom ustanovitelja ne sme preoblikovati v gospodarsko družbo.

3. člen

(lastnosti javnega sklada)

- (1) Javni sklad je pravna oseba javnega prava.
- (2) Javni sklad upravlja z namenskim premoženjem, ki ga pridobi v last od ustanovitelja, z vplačili prispevka iz 8. člena tega zakona, s prihodki od finančnih naložb sredstev javnega sklada, s premoženjem iz drugih virov in opravlja posle po pooblastilu.
- (3) Ustanovitelj solidarno jamči za obveznosti javnega sklada.
- (4) Izhodiščna višina kapitala javnega sklada se vpiše v sodni register po uradni dolžnosti na podlagi tega zakona.

4. člen

(ustanovitelj in sedež javnega sklada)

- (1) Ustanovitelj javnega sklada je Republika Slovenija.
- (2) Pravice in odgovornosti ustanovitelja izvršuje Vlada Republike Slovenije, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.
- (3) Nadzor nad delom in poslovanjem javnega sklada opravlja ministrstvo, pristojno za energijo.
- (4) Sedež javnega sklada je v Krškem.

2. NAMEN, DEJAVNOST IN PREMOŽENJE JAVNEGA SKLADA

5. člen

(namen)

Namen javnega sklada je financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK), ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom po prenehanju obratovanja NEK in trajnega odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva iz NEK.

6. člen

(dejavnost)

Javni sklad zagotavlja zbiranje finančnih sredstev, skrb zanje in višanje njihove vrednosti. Sredstva so namenjena za financiranje izdelave, revizije in izvedbe programa razgradnje in programa odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva (v nadaljnjem besedilu: program razgradnje in program odlaganja) v skladu z 10. in 11. členom Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS - mednarodne pogodbe, št. 23/03; v nadaljnjem besedilu: pogodba).

7. člen

(namensko premoženje)

- (1) Premoženje javnega sklada je namenjeno izključno financiranju razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov ter izrabljenega goriva iz NEK.
- (2) Premoženje javnega sklada se s sklepom ustanovitelja ne sme zmanjšati z izplačilom dela namenskega premoženja ustanovitelju in sočasnim zmanjšanjem kapitala javnega sklada v enaki vrednosti.

3. ZAGOTAVLJANJE IN UPORABA SREDSTEV

8. člen

(zagotavljanje sredstev)

- (1) Sredstva javnega sklada se za namene iz 5. člena zagotavljajo iz prispevka za razgradnjo, ki se zaračunava za vsako kWh električne energije iz NEK, ki jo trži lastnik slovenskega dela NEK, ki je zavezanec za obračun in vplačilo prispevka za razgradnjo (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).
- (2) Zavezanec mesečno vplačuje prispevek za razgradnjo v javni sklad.
- (3) Prispevek za razgradnjo s sklepom določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju:
 - izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in programa odlaganja ter njunega revidiranja,
 - izhodišč iz nacionalnega razvojnega programa na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - višine plačila nadomestila za omejeno rabo prostora lokalnim skupnostim v skladu z uredbo, ki določa merila za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta,
 - drugih stroškov poslovanja sklada.

9. člen

(uporaba sredstev)

- (1) Sredstva javnega sklada, zbrana po tem zakonu, se uporabljajo za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva iz NEK in sicer za:
 - financiranje priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - financiranje priprave in izvedbe projekta za varno razgradnjo jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - plačilo nadomestil za omejeno rabo prostora za odlagališče za izrabljeno jedrsko gorivo ali visoko radioaktivne odpadke in za odlagališče za nizko ali srednje radioaktivne odpadke do njihovega zaprtja lokalnim skupnostim skladno z uredbo, ki določa merila za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta,
 - za financiranje storitev izvajalcu obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovega odlaganja (v nadaljnjem besedilu: gospodarska javna služba) obdelave radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva pred odlaganjem ter odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije
 - pokrivanje drugih stroškov poslovanja javnega sklada.
- (2) Javni sklad zagotavlja finančna sredstva za izvajanje nalog iz prve, druge in četrte alineje prejšnjega odstavka izvajalcu gospodarske javne službe, ki ga določa Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04-uradno prečiščeno besedilo in 70/08-ZVO-1B) ali program razgradnje in program odlaganja skladno s pogodbo.

10. člen

(ureditev razmerij z izvajalcem gospodarske javne službe)

- (1) Izvajalec gospodarske javne službe in javni sklad za vsako poslovno leto, v katerem se izvaja financiranje nalog iz 9. člena tega zakona, skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij.
- (2) S pogodbo iz prejšnjega odstavka pogodbenika uredita zlasti natančen obseg storitev, podrobno opisane predvidene stroške za izvedbo storitev, časovne okvire za njihovo izvedbo, roke in plačila.
- (3) Pri sklepanju pogodbe pogodbenika upoštevata sprejete programe in projekte za izvedbo nalog.
- (4) Izvajalec gospodarske javne službe javnemu skladu poroča o izvedenih dejavnostih in nastalih stroških.
- (5) Obliko in vsebino poročila, nadzor ter obdobje poročanja se podrobneje določi v aktu o preoblikovanju.

11. člen

(revizija uporabe sredstev)

Za vsako poslovno leto izvajalec gospodarske javne službe zagotovi revizijo smotrnosti in namensnosti uporabe sredstev iz prve, druge in četrte alineje prvega odstavka 9. člena tega

zakona ter poročilo najpozneje v petnajstih dneh po njegovem prejemu predloži javnemu skladu.

12. člen

(hramba dokumentacije)

- (1) Izvajalec gospodarske javne službe zagotavlja trajno hrambo celotne dokumentacije za izvedbo nalog, ki jih financira javni sklad ter javnemu skladu izroči izvirnike ali kopije dokumentacije.
- (2) Javni sklad trajno hrani periodična poročila o izvajanju nalog in financiranju, revidirana letna poročila in poročila o revidiranju smotnosti in namenskosti porabe sredstev.

4. ORGANI IN POSLOVANJE JAVNEGA SKLADA

13. člen

(organi javnega sklada)

- (1) Organa javnega sklada sta nadzorni svet in direktor.

14. člen

(nadzorni svet)

- (1) Nadzorni svet ima pet članov, od katerih tri člane imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije, in sicer enega na predlog ministrstva, pristojnega za finance, enega na predlog ministrstva, pristojnega za energijo in enega na predlog občine Krško, dva člana pa imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije.
- (2) Za člana nadzornega sveta je lahko imenovana oseba, ki:
 - ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje
 - ima najmanj deset let delovnih izkušenj, od tega en član, ki ga imenuje Državni zbor na področju trgovanja z vrednostnimi papirji, drugi član pa na področju jedrske energetike in tehnologije
 - ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti
 - zoper njo ni vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.
- (3) Podrobnejši postopek imenovanja članov nadzornega sveta, ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije, se določi z aktom o preoblikovanju. Državni zbor Republike Slovenije imenuje člana nadzornega sveta na podlagi javnega poziva za zbiranje kandidatur.
- (4) Član nadzornega sveta je lahko predčasno razrešen v primerih, določenih z zakonom, ki ureja javne sklade.
- (5) Nadzorni svet sklada poleg pristojnosti iz zakona, ki ureja javne sklade, daje tudi soglasje k pogodbam iz 10. člena tega zakona in k drugim pravnim poslom, za katere je v aktu o preoblikovanju javnega sklada tako določeno.

15. člen

(direktor)

- (1) Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj. Javni natečaj za zbiranje kandidatur izvede nadzorni svet, ki ustanovitelju predlaga kandidate, ki izpolnjujejo pogoje in so strokovno usposobljeni za ta položaj.
- (2) Direktor je imenovan za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.
- (3) Direktor zastopa in predstavlja javni sklad, organizira ter vodi delo in njegovo poslovanje.
- (4) Direktor se predčasno razreši v primerih in po postopku, določenim z zakonom, ki ureja javne sklade.

16. člen

(poslovanje javnega sklada)

- (1) Za vsako poslovno leto javni sklad izdela letno poročilo ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije in ga pošlje v seznanim Državnemu zboru Republike Slovenije.
- (2) Javni sklad sprejeto letno poročilo objavi na svoji spletni strani.
- (3) Javni sklad posluje skladno s poslovno politiko za naslednje srednjeročno obdobje, ki jo na predlog direktorja in na podlagi mnenja nadzornega sveta sprejme ustanovitelj.
- (4) Javni sklad svoje likvidnostne presežke porabi za izvajanje svojega namena v tekočem letu.
- (5) Javni sklad ne sme podeljevati spodbud, pomoči in kreditov.
- (6) Javni sklad ne sme izdajati poroštev.
- (7) Javni sklad ne sme ustanavljati kapitalskih družb.

5. UPRAVLJANJE NAMENSKEGA PREMOŽENJA IN NALOŽBENA POLITIKA JAVNEGA SKLADA

17. člen

(načela upravljanja namenskega premoženja in donosnost javnega sklada)

- (1) Javni sklad svoje namensko premoženje upravlja tako, da:
 - ravna in upravlja z namenskim premoženjem v skladu z namenom, zaradi katerega je ustanovljen, in kot dober gospodar,
 - zagotavlja varnost, donosnost, tržnost, raznovrstnost, razpršenost in likvidnost svojih naložb.
- (2) Donosnost namenskega premoženja javnega sklada s sklepom določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju razmer na finančnih trgih ter izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in programa odlaganja ter nacionalnega razvojnega programa na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije.

18. člen

(naložbena politika javnega sklada)

- (1) Javni sklad svoje namensko premoženje vloga v naslednje finančne instrumente:

- vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država članica Evropske unije ali država članica OECD ali mednarodna finančna organizacija ali izdajatelj, za katerega jamči ena od teh oseb,
- obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
- delnice in druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
- investicijske kupone vzajemnih skladov ali delnice investicijskih družb, ki svoje premoženje nalagajo izključno v vrednostne papirje in druge likvidne finančne naložbe,
- naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri bankah s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
- gotovino v blagajni ali na vpoglednem denarnem računu,
- depozite v sistemu enotnega zakladniškega računa (EZR) države,
- obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje in delnice ter druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD, če so zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
- zlato in plemenite kovine.

- (2) Na finančnih instrumentih iz prejšnjega odstavka tega člena ne sme biti vpisana zastavna pravica.

19. člen

(omejitve naložbene politike javnega sklada)

- (1) Pri vlaganju v finančne instrumente javni sklad upošteva naslednje omejitve posameznih naložb, in sicer:
1. naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz druge in tretje alineje prvega odstavka 18. člena skupno ne smejo presegati 5 % namenskega premoženja,
 2. naložbe v vrednostne papirje iz tretje alineje prvega odstavka 18. člena in naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov ali investicijskih družb iz četrte alineje prvega odstavka 18. člena, ki morajo po svojih pravilih imeti več kakor polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki ne dajejo zajamčenega donosa, skupaj ne smejo presegati 30 % namenskega premoženja,
 3. naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov ali investicijskih družb iz četrte alineje prvega odstavka 18. člena, ki morajo po svojih pravilih imeti več kakor polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki dajejo zajamčen donos, skupaj ne smejo presegati 40 % namenskega premoženja,
 4. naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri bankah iz pete alineje prvega odstavka 18. člena skupno ne smejo presegati 30 % namenskega premoženja, pri čemer naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri posamezni banki ne sme presegati 10 % namenskega premoženja,
 5. naložbe v obliki gotovine v blagajni in na vpoglednih računih skupno ne smejo presegati 3 % namenskega premoženja,
 6. naložbe v obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje in delnice ter druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom iz osme alineje prvega odstavka 18. člena skupno ne smejo presegati 10 % namenskega premoženja, pri čemer naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja ne smejo presegati 1 %

- namenskega premoženja,
7. naložbe v zlato in plemenite kovine ne smejo presežati 5 % namenskega premoženja.
- (2) Ne glede na omejitve iz 1. točke prejšnjega odstavka tega člena lahko naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz druge in tretje alineje prvega odstavka 18. člena dosežajo do 10 % namenskega premoženja, če ti vrednostni papirji izpolnjujejo naslednje pogoje:
- so predmet posebnega javnega nadzora z namenom zaščite pravic imetnikov teh vrednostnih papirjev,
 - njihov izdajatelj je banka ali druga kreditna institucija, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja finančne konglomerate, ki ima sedež v Republiki Sloveniji ali v državi članici Evropske unije ali OECD,
 - denarna sredstva ali kupnina od njihove izdaje se nalagajo le v premoženje, ki med celotnim obdobjem do njihove dospelosti omogoča poravnavanje obveznosti, nastalih na njihovi podlagi, in ki je ob nezmožnosti izpolnitve obveznosti prednostno uporabljeno za poplačilo glavnice in nastalih obresti.

20. člen

(prepovedane naložbe)

- (1) Javni sklad svojega namenskega premoženja ne sme vlagati v naslednje finančne instrumente:
1. obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in niso zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
 2. delnice in druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in niso zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
 3. strukturirane produkte brez zjamčenega donosa,
 4. indeksne in hedge sklade,
 5. naložbene certifikate.
- (2) Podrobneje se vodenje in nadzor naložbene politike javnega sklada uredi v aktu o preoblikovanju.

21. člen

(dovoljena zadolženost javnega sklada)

Skupni obseg zadolženosti javnega sklada ne sme preseči 50 % kapitala javnega sklada.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

(izhodiščna višina kapitala javnega sklada)

V sodni register se vpiše izhodiščna višina kapitala javnega sklada, ki po stanju na dan 31. decembra 2009 znaša 145.421.926 EUR.

23. člen

(nadaljevanje dela javnega sklada)

- (1) Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih

odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08-ZJS) se preoblikuje v Javni sklad po tem zakonu na podlagi akta o preoblikovanju, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije najkasneje v roku 90 dni po uveljavitvi tega zakona.

- (2) Javni sklad, kot pravni naslednik Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, prevzame vse njegovo premoženje, pravice in obveznosti.
- (3) Javni sklad po tem zakonu začne delovati z dnem vpisa preoblikovanja v sodni register.
- (4) Obstoječi sklad deluje kot pravna oseba do vpisa preoblikovanja v sodni register.
- (5) Javni sklad mora prilagoditi strukturo svojih obstoječih naložb dopustnim vrstam naložb in omejitvam posameznih vrst naložb iz 18., 19. in 20. člena tega zakona v roku petih let od uveljavitve tega zakona.

24. člen

(mandat dosedanjih organov sklada)

- (1) Članom upravnega in nadzornega odbora sklada preneha mandat z dnem imenovanja članov nadzornega sveta po tem zakonu.
- (2) Člani nadzornega sveta morajo biti imenovani v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (3) Direktor javnega sklada mora biti imenovan v petih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (4) Dosedanji direktor opravlja svojo funkcijo do imenovanja novega direktorja, ki ga imenuje Vlada Republike Slovenije.

25. člen

(uskladitev predpisov)

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 75/94, 24/03, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1).
- (2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati določba tretjega odstavka 54. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08).

26. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Člen opredeljuje okvirno opredelitev vsebine, ki jo zakon ureja. Določa, da je predmet in vsebina zakona preoblikovanje v takšno sistemsko ureditev Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, da ustreza ureditvi, ki velja za javne sklade, njegove organe, naloge in pristojnosti ter naložbeno politiko.

K 2. členu

V 2. členu je določeno, da se Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 75/94, 24/03, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1; v nadaljnjem besedilu: ZSFR-B) preoblikuje v Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Čeprav je javni sklad ustanovljen s posebnim zakonom, se za njegovo delovanje uporabljajo določila ZJS-1, če ta (posebni) zakon ne določa drugače. Osnove delovanja sklada so prilagojene določbam ZJS-1, javni sklad pa se s sklepom ustanovitelja ne sme preoblikovati v gospodarsko družbo. To pomeni, da za javni sklad ne velja določilo 50. člena Zakona o javnih skladih.

Glavni namen je, da se sklad umesti v večinoma pravno sistemsko ureditev javnih skladov in na ta način omogoči preglednejše poslovanje in nadzor nad njegovim poslovanjem ter prepreči težko popravljive posledice za delovanje države na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in razgradnje NEK, tako da se zagotovi:

- ustrezna varnost, donosnost in likvidnost zbranih sredstev, da jih ustanovitelj nadzira, in da je zagotovljeno, da je po potrebi na voljo dovolj sredstev,
- da se v zakonu ustrezno opredeli naložbena politika sklada,
- da so sredstva namenjena samo za izvajanje vseh dejavnosti v zvezi z razgradnjo jedrskega objekta in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK in za financiranje dejavnosti, ki so povezane z umeščanjem, gradnjo, obratovanjem in prenehanjem delovanja odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov iz NEK,
- da so sredstva namenjena za poslovanje sklada in za financiranje storitev ARAO v delu, ki se nanaša na ravnanje z RAO in IJG iz NEK.

K 3. členu

Besedilo 3. člena določa njegovo pravnoorganizacijsko obliko, in sicer, da je sklad pravna oseba javnega prava.

Javni sklad upravlja z namenskim premoženjem, ki ga pridobi v last od ustanovitelja, z vplačili prispevka zavezanca za njegovo plačilo, ki je državno podjetje GEN energija, d.o.o., s prihodki od finančnih naložb sredstev sklada in s premoženjem iz drugih virov, kar pomeni, da sklad upravlja z javnimi sredstvi. Sklad opravlja posle po pooblastilu in odgovarja upnikom za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

Predlog zakona še dodatno ureja vprašanje ustanovitelja za obveznosti sklada. Ker sklad nalaga svoje premoženje skladno z naložbeno politiko, na katero da v okviru poslovnega načrta soglasje ustanovitelj, se ustanovitelj ne more izogniti svojim obveznostim, kadar se izkaže, da je njegova politika povzročila večje finančne posledice od pričakovanih. Zato predlog zakona uveljavlja večjo pristojnost ustanovitelja pri vodenju sklada s tem, da uvede določila, ki

sklad umestijo v večinoma pravno sistemsko ureditev javnih skladov in omogočijo preglednejše poslovanje in nadzor nad njegovim poslovanjem.

Za obveznosti sklada v skladu z 11. členom uveljavljene Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS - mednarodne pogodbe, št. 23/03; v nadaljnjem besedilu: pogodba) solidarno odgovarja ustanovitelj sklada, ki je Republika Slovenija, kar je prav tako določeno v 3. členu zakona.

V 3. členu predloga zakona je dodana določba, ki določa, da se izhodiščna vrednost kapitala javnega sklada vpiše v sodni register po uradni dolžnosti na podlagi tega zakona.

K 4. členu

Besedilo 4. člena zakona določa ustanovitelja, vršilca nadzora in sedež javnega sklada. Ustanovitelj javnega sklada Republika Slovenija, pravice in odgovornosti ustanovitelja pa izvaja Vlada Republike Slovenije, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.

Nadzor nad delom in poslovanjem javnega sklada opravlja ministrstvo, pristojno za energijo.

Sedež javnega sklada je v Krškem, to je v občini, kjer obratuje Nuklearna elektrarna Krško in kjer je izbrana lokacija za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO).

K 5. členu

V 5. členu je določen namen javnega sklada.

Namen javnega sklada je financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK) in odlaganja radioaktivnih odpadkov ter izrabljenega goriva iz NEK.

K 6. členu

Dejavnost sklada obsega zbiranje sredstev, skrb zanje in višanje njihove vrednosti. Sredstva so namenjena za financiranje izdelave, revizije in izvedbe programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG v skladu z 10. in 11. členom uveljavljene pogodbe.

K 7. členu

Premoženje javnega sklada je namensko.

Premoženje javnega sklada se s sklepom ustanovitelja ne sme zmanjšati z izplačilom dela premoženja ustanovitelju in sočasnim zmanjšanjem kapitala javnega sklada v enaki vrednosti. S to določbo je določeno, da se za javni sklad ne uporabljajo določbe prve alineje 1. odstavka 11. člena ZJS-1 in 2., 3. in 5. odstavka 11. člena ZJS-1.

Naloga sklada je ustvarjanje donosa in kasnejša namenska poraba sredstev.

K 8. členu

Besedilo 8. člena zakona določa, kako se zagotavljajo sredstva javnega sklada, način vplačevanja prispevka za razgradnjo in način določanja njegove višine.

Zakon določa, da se sredstva javnega sklada zagotavljajo iz prispevka za razgradnjo, ki se zaračunava za vsako kWh električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško, ki jo trži lastnik slovenskega dela Nuklearne elektrarne Krško, ki je zavezanec za obračun in vplačilo prispevka za razgradnjo (v nadaljnjem besedilu: zavezanec). Sredstva sklada se za njegove namene zagotavljajo iz prispevka za razgradnjo, ki ga na podlagi sklepa Vlade RS št. 408-05/2001-7 z dne 18. 4. 2003 od vsake prevzete kWh električne energije iz NEK v sklad od 1. 1. 2004 dalje plačuje GEN energija, d.o.o..

Zakon določa način vplačevanja prispevka za razgradnjo, tako da zavezanec mesečno vplačuje prispevek za razgradnjo v javni sklad. Način njegovega obračunavanja in plačevanja ter njegovo višino podrobneje predpiše Vlada Republike Slovenije.

Zakon določi, da prispevek za razgradnjo s sklepom določi Vlada Republike Slovenije, ne samo ob upoštevanju izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG ter njegovega revidiranja, ampak tudi ob upoštevanju:

- izhodišč iz nacionalnega razvojnega programa na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
- višine plačila nadomestila za omejeno rabo prostora lokalnim skupnostim,
- drugih stroškov poslovanja sklada.

Uveljavljen je zavezanec za plačilo prispevka za razgradnjo in način, kako lahko ustanovitelj določa njegovo višino glede na strokovne podlage iz programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG, in sicer, da se sredstva sklada za namene iz 5. člena tega zakona zagotavljajo iz prispevka za razgradnjo, ki se zaračunava za vsako kWh elektrike iz NEK, ki jo trži državno podjetje Gen energija, d.o.o...

K 9. členu

Besedilo 9. člena zakona poleg splošne namenske uporabe finančnih sredstev, ki se zbirajo v skladu, ureja, da se iz njegovih namenskih sredstev financira tudi priprava vseh projektov, povezanih z izpolnjevanjem temeljnih nalog sklada. Ker gre za zahtevne naloge, ki morajo biti opravljene v skladu z najvišjimi standardi varnosti, je projektni del bistvenega pomena in se stalno spreminja. Na ta način se odpravlja vsakršen dvom o obsegu namenskega financiranja.

Nadalje besedilo 9. člena ureja, da se iz skladovih namenskih sredstev neposredno financira tudi nadomestila za omejeno uporabo prostora lokalnim skupnostim v skladu z Uredbo o merilih za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta (Uradni list RS, 134/03 in 100/08), plačilo storitev javnega gospodarskega zavoda v delu, ki se nanaša na radioaktivne odpadke iz NEK in pokrivanje drugih stroškov poslovanja sklada.

V drugem odstavku je določen uporabnik finančnih sredstev, to je izvajalec obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovega odlaganja (gospodarska javna služba), ki mu sklad nakazuje namensko zbrana finančna sredstva. Izvajalca gospodarske službe določa bodisi zakon (kakor na primer v veljavni zakonodaji drugi odstavek 95. člena ZVISJV) ali se določi z vsakokratnim veljavno sprejetim programom razgradnje in programom odlaganja RAO in IJG. Medsebojna razmerja med skladom in izvajalcem gospodarske službe se uredijo v aktu o preoblikovanju in s posebno pogodbo.

K 10. členu

Besedilo 10. člena ureja razmerja z izvajalcem gospodarske javne službe.

Določa se obveznost sklada in izvajalca, da medsebojna razmerja na letni ravni uredita s pogodbo. V letni pogodbi pogodbenika natančneje uredita letni obseg nalog in roke njihove izvedbe ter dinamiko zagotavljanja finančnih sredstev. Pogodbeni stranki morata pri sklepanju pogodbe upoštevati predvsem splošno sprejete in zavezujoče konkretne akte, iz katerih izhaja način izvajanja nalog, pogodba pa je namenjena operativnemu delu.

S pogodbo iz prejšnjega odstavka pogodbenika uredita zlasti natančen obseg storitev, podrobno opisane predvidene stroške za izvedbo storitev, časovne okvire za njihovo izvedbo, roke in plačila in sicer za financiranje storitev obdelave radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva pred odlaganjem ter odlaganje radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije.

Besedilo ureja medsebojno razmerje med skladom kot nosilcem financiranja namenskih nalog v zvezi z odlaganjem radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva ter razgradnjo NEK in

izvajalcem gospodarske javne službe in določa njegovo obveznost, da skladu redno poroča o izvedenih dejavnostih, stroških in naložbah. Podrobnejši način poročanja se podrobneje predpiše v aktu o preoblikovanju.

K 11. členu

Besedilo 11. člena posebej določa, da za vsako poslovno leto izvajalec gospodarske javne službe zagotovi revizijo smotrnosti in namenskosti uporabe sredstev iz prve, druge, in četrte alineje (1) odstavka 9. člena tega zakona ter poročilo najpozneje v petnajstih dneh po njegovem prejemu predloži javnemu skladu.

Zakon uvaja obveznost izvedbe revizije smotrnosti in namenskosti uporabe finančnih sredstev, ki jih zagotavlja sklad uporabniku. Revizija se opravi pri uporabniku finančnih sredstev v skladu s splošnimi pravili revizijske stroke in ob upoštevanju domačih in mednarodnih standardov.

S to določbo se zagotavlja trajen in trden dokaz smotrnosti in namenskosti uporabe, to pa je pomemben temelj za utemeljitev morebitnih poznejših premoženjskih zahtevkov zaradi neizpolnjevanja obveznosti. S tem se dokazuje skrbnost pri izvedbi projekta in utemeljenost nastalih stroškov.

K 12. členu

Besedilo 12. člena določa obveznost trajne hrambe celotne dokumentacije, ki je povezana z nalogami sklada, kar omogoča, da se lahko na točno določenem mestu zberejo vsi potrebni podatki, predvsem v primeru, če pride do uveljavljanja premoženjskih zahtevkov zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Na ta način se odpravlja vsakršen dvom o obsegu namenskega financiranja. Ker je mogoče, da bodo ti zahtevki časovno oddaljeni, je zbrana dokumentacija, ki pomeni pravno in dejansko podlago, še pomembnejša.

K 13. členu

Besedilo 13. člena uveljavlja nov način vodenja in upravljanja javnega sklada, kjer sta organa sklada nadzorni svet in direktor.

K 14. členu

Nadzorni svet ima pet članov, od katerih tri člane imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije, in sicer enega na predlog ministrstva, pristojnega za finance, enega na predlog ministrstva, pristojnega za energijo in enega na predlog občine Krško, dva člana pa imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije

Število članov, imenovanih za vodenje in nadzor sklada se močno zmanjša. Od petih članov upravnega odbora sklada in desetih članov nadzornega odbora člana ostaja pet članov nadzornega sveta sklada. Slednje pomeni racionalizacijo pri poslovanju sklada ne glede na predvideno predčasno prenehanje mandatov članov upravnega odbora sklada in nadzornega odbora sklada in morebitne finančne posledice za druga finančna sredstva, ki bi lahko nastale zaradi zamenjave.

Nadzorni svet sklada poleg pristojnosti iz zakona, ki ureja javne sklade, daje tudi soglasje k pogodbam iz 10. člena tega zakona in k drugim pravnim poslom, za katere je v aktu o preoblikovanju sklada tako določeno.

K 15. členu

Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj. Javni natečaj za zbiranje kandidatur izvede nadzorni svet, ki ustanovitelju predlaga kandidate, ki izpolnjujejo pogoje in so strokovno usposobljeni za ta položaj.

Direktor je imenovan za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Direktor zastopa in predstavlja javni sklad, organizira ter vodi delo in njegovo poslovanje.

Direktor se predčasno razreši v primerih in po postopku, določenim z zakonom, ki ureja javne sklade.

K 16. členu

Poslovanje javnega sklada ureja besedilo 16. člena zakona. Določeno je, da mora sklad vsako leto izdelati letno poročilo (zaključni račun in poslovno poročilo) sklada, ki ga pregleda pooblaščen revizor. Ta mora v posebnem dodatku podati tudi mnenje o skladnosti naložb namenskega premoženja. Dodana je še določba, da mora sklad revizorjevo poročilo najpozneje v tridesetih dneh po prejemu skupaj z zaključnim računom in poslovnim poročilom ter stališčem nadzornega sveta o njem predložiti v sprejetje ustanovitelju.

Glede interesov Državnega zbora RS je dodana določba, da mora letno poročilo po obravnavi na seji Vlada Republike Slovenije predložiti Državnemu zboru Republike Slovenije.

Predlog zakona določa tudi, da je delo sklada javno in tudi način za zagotavljanje javnosti dela, zato besedilo 16. člena določa še, da mora sklad letno poročilo objaviti na svoji spletni strani.

Javni sklad posluje skladno s poslovno politiko za naslednje srednjeročno obdobje, ki jo na predlog direktorja in na podlagi mnenja nadzornega sveta sprejme ustanovitelj.

Glede poslovanja javnega sklada novi zakon posebej ureja porabo likvidnostnih presežkov, katere sme porabiti za izvajanje svojega namena v tekočem letu, in določa, da ne sme podeljevati spodbud, pomoči in kreditov, da ne sme izdajati poroštev, in da ne sme ustanavljati kapitalskih družb.

Javni sklad ne deli sredstev med porabnike, ampak so ti določeni z zakonom. Določbe 16. člena zakona posebej urejajo poslovanje javnega sklada, kar pomeni, da se za njegovo poslovanje ne uporabljajo določbe od 26. do 36. člena ZJS-1.

Funkcija sklada je zbiranje sredstev, ustvarjanje ustreznega donosa in kasnejša namenska poraba.

K 17. členu

Besedilo 17. člena zakona določa temeljna načela za upravljanje namenskega premoženja sklada, ki mora svoje namensko premoženje upravljati tako, da ravna in upravlja z namenskim premoženjem v skladu z namenom, zaradi katerega je ustanovljen, in kot dober gospodar, ter da zagotavlja varnost, donosnost, tržnost, raznovrstnost, razpršenost in likvidnost svojih naložb.

Določa, da donosnost sklada na predlog Ministrstva za finance s sklepom določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju razmer na finančnih trgih ter izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in programa odlaganja RAO in IJG ter potrjenih projektov na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije, in da je naložbena politika sklada del njegovega poslovnega načrta ter povzema temeljne zahteve glede varnosti nalaganja premoženja sklada in obvladovanja kreditnega tveganja.

K 18. členu

Besedilo 18. člena taksativno našteva načela za oblikovanje naložbene politike in instrumente, ki jih lahko uporablja za višanje vrednosti zbranih sredstev in skrbi zanje.

Pri tem predlog zakona posebej določa, da na finančnih instrumentih ne sme biti vpisana zastavna pravica.

K 19. členu

Omejitev pri posameznih naložbah, ki jih mora upoštevati javni sklad, in v katere naložbe javni

sklad ne sme vlagati, so določene v 19. členu. Pri tem predlog zakona upošteva logiko obvladovanja kreditnih tveganj, za zadeve, ki jih ta zakon ne določa, pa napoti na smiselno uporabo predpisov, ki veljajo za javne sklade.

K 20. členu

Zakon v 20. členu določa, katere naložbe so prepovedane.

Zakon v 20. členu določa tudi, da se podrobnejše določbe v zvezi z naložbami določijo v aktu o preoblikovanju javnega sklada.

K 21. členu

Predlog zakona predvideva tudi zadolževanje javnega sklada, vendar skupni obseg zadolženosti sklada ne sme preseči 50 % kapitala javnega sklada. Določba je smiselna zaradi investicijskih vlaganj javnega sklada v projekt odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Zaradi načrtovane investicije v predvidenem obsegu ne bo treba spreminjati kapitala javnega sklada.

K 22. členu

V sodni register se vpiše izhodiščna višina kapitala sklada, ki po stanju na dan 31. 12. 2009 znaša 145.421.926 EUR. Na podlagi vpisa v sodni register se vse spremembe kapitala sklada vpisujejo vanj v skladu z določili iz ZJS-1.

K 23. členu

Člen ureja nadaljevanje dela Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško po preoblikovanju v javni sklad.

Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08-ZJS-1) se preoblikuje v javni sklad po tem zakonu na podlagi akta o preoblikovanju, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije najkasneje v roku 90 dni po uveljavitvi tega zakona. Javni sklad, kot pravni naslednik Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, prevzame vse njegovo premoženje, pravice in obveznosti.

Javni sklad po tem zakonu začne delovati z dnem vpisa preoblikovanja v sodni register.

Obstoječi sklad deluje kot pravna oseba do vpisa preoblikovanja v sodni register.

Javni sklad mora prilagoditi strukturo svojih obstoječih naložb dopustnim vrstam naložb in omejitvam posameznih vrst naložb iz 16., 17. in 18. člena tega zakona v roku petih let od uveljavitve tega zakona.

K 24. členu

Članom upravnega in nadzornega odbora sklada preneha mandat z dnem imenovanja članov nadzornega sveta po tem zakonu. Člani nadzornega sveta morajo biti imenovani v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona.

Direktor mora biti imenovan v roku petih mesecev od uveljavitve tega zakona. Dosedanji direktor opravlja svojo funkcijo do imenovanja novega direktorja, ki ga imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog nadzornega sveta.

K 25. členu

Besedilo 25. člena določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 75/94, 24/03, 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1) in vsi podzakonski predpisi, ki so v nasprotju s tem zakonom.

Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil ustanovljen na podlagi ZSFR-B nadaljuje svoje delo po novem Zakonu o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

Besedilo 25. člena določa, da z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati določilo tretjega odstavka 54. člena ZJS-1. Sklad NEK je bil v postopku priprave ZJS-1 s tem določilom izvzet iz določil tega zakona. Umestitev sklada v pravno sistemsko ureditev javnih skladov bo omogočila preglednejše poslovanje in nadzor nad poslovanjem sklada, zato določilo preneha veljati.

K 26. členu

Besedilo 26. člena zakona določa dan uveljavitve zakona.

III. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

IV. PREDLOG, DA SE ZAKON OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

V. PRILOGE:

- Osnutek Akta o preoblikovanju Javnega sklada o financiranju razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08), 4. in 5. člena Zakona o javnih Skladih (Uradni list RS, št. 77/08) Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. _____) je Vlada Republike Slovenije na svoji _____ seji dne _____ sprejela

AKT O PREOBLIKOVANJU JAVNEGA SKLADA ZA FINANCIRANJE RAZGRADNJE NUKLEARNE ELEKTRARNE KRŠKO IN ODLAGANJA RADIOAKTIVNIH ODPADKOV IZ NUKLEARNE ELEKTRARNE KRŠKO

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(ustanovitev)

- (1) Ustanovitelj Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško s tem aktom zagotovi, da bo ta sklad nadaljeval delo kot javni sklad z imenom Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško na podlagi Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. ____;), Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08; v nadaljnjem besedilu: ZJS-1) in tega akta.
- (2) Javni sklad je pravna oseba javnega prava.
- (3) Javni sklad je ustanovljen za čas do zaključene razgradnje Nuklearne elektrarne Krško.
- (4) Javni sklad je subjekt vpisa v sodnem registru Okrožnega sodišča v Krškem z matično številko _____.
- (5) Izhodiščna višina kapitala javnega sklada po stanju na dan 31. 12. 2009 znaša 145.421.926 EUR.

2. člen

(ustanovitelj)

- (1) Ustanovitelj javnega sklada je Republika Slovenija.
- (2) Ustanoviteljske pravice v javnem skladu izvršuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada), razen če Zakon o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK ne določa drugače.
- (3) Ministrstvo, pristojno za področje delovanja javnega sklada je ministrstvo, pristojno za energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

3. člen

(firma in sedež)

- (1) Firma javnega sklada je: Javni sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

- (2) Skrajšana firma javnega sklada je: Javni sklad za razgradnjo NEK.
- (3) Firma javnega sklada v angleškem jeziku se glasi: Public Fund for the decommissioning of the Krško NPP.
- (4) Sedež javnega sklada je v Krškem.
- (5) Naslov javnega sklada je: Cesta 4. julija 42.
- (6) Sprememba naslova sklada ne pomeni spremembe akta o ustanovitvi.

4. člen

(žig)

Javni sklad pri poslovanju uporablja enobarven žig pravokotne oblike v velikosti 5 cm x 2 cm z besedilom: »Javni sklad za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK, C. 4. Julija 42, 8270 Krško.

2. NAMEN, POSLOVANJE IN DEJAVNOST SKLADA

5. člen

(namen)

- (1) Namen javnega sklada je financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK) in odlaganje srednje in nizko radioaktivnih odpadkov ter izrabljenega goriva iz NEK.
- (2) Javni sklad zagotavlja zbiranje finančnih sredstev, skrb zanje in višanje njihove vrednosti, ki so namenjena za financiranje izdelave, revizije in izvedbo programa razgradnje in programa odlaganja radioaktivnih jedrskih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva (v nadaljnjem besedilu: program razgradnje in program odlaganja) v skladu z 10. in 11. členom Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS - mednarodne pogodbe, št. 23/03; v nadaljnjem besedilu: pogodba).

6. člen

(poslovanje)

- (1) Za vsa vprašanja, glede delovanja in poslovanja javnega sklada, ki niso posebej urejena v Zakonu o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK, se uporabljajo določbe ZJS-1.
- (2) Javni sklad posluje v skladu s poslovno politiko za naslednje petletno obdobje, ki je določena na osnovi zadnje revizije programa razgradnje in programa odlaganja.

7. člen

(naloge)

Poleg nalog, ki jih javni sklad opravlja na podlagi Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK, javni sklad izvaja tudi naslednje naloge:

- zbiranje sredstev,

- skrb zanje,
- višanje njihove vrednosti.

8. člen

(dejavnost po standardni klasifikaciji)

Javni sklad opravlja naloge iz prejšnjega člena v okviru naslednjih dejavnosti skladno z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08):

- 58.140 – izdajanje revij in druge periodike
- 63.110 – obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
- 63.990 – drugo informiranje
- 64.990 – Drugje nerazvrščene dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov
- 66.210 – Vrednotenje tveganja in škode
- 66.300 – Upravljanje finančnih skladov
- 64.920 – Drugo kreditiranje
- 64.910 – Dejavnost finančnega zakupa
- 68.320 – upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi
- 69.103 – druge pravne dejavnosti
- 69.200 – računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti; davčno svetovanje
- 70.210 – dejavnost stikov z javnostjo
- 70.220 – drugo podjetniško in poslovno svetovanje
- 72.200 – raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
- 73.200 – raziskovanje trga in javnega mnenja
- 74.900 – drugje nerazvrščene strokovne in tehnične dejavnosti
- 77.400 – dajanje pravic uporabe intelektualne lastnine v zakup, razen avtorsko zaščitene del
- 82.190 – fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti
- 82.300 – organiziranje razstav, sejmov in srečanj
- 82.990 – druge nerazvrščene spremljajoče dejavnosti za poslovanje
- 84.130 – urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje
- 85.590 – drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
- 85.600 – pomožne dejavnosti za izobraževanje

9. člen

(pristojnost ministrstva)

Ministrstvo nadzira usklajenost delovanja javnega sklada z vidika ciljev, ki jih določa program razgradnje in spremlja ter ocenjuje njihovo doseganje.

3. SREDSTVA JAVNEGA SKLADA

10. člen

(zagotavljanje namenskih sredstev javnega sklada)

- (1) Sredstva javnega sklada so namenska in se zagotavljajo iz prispevka za razgradnjo, ki se zaračunava za vsako kWh električne energije iz NEK, ki jo trži lastnik slovenskega dela NEK, ki je zavezanec za obračun in vplačilo prispevka za razgradnjo (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

- (2) Zavezanec mesečno vplačuje prispevek za razgradnjo v javni sklad. Način njegovega obračunavanja in plačevanja ter njegovo višino podrobneje predpiše Vlada Republike Slovenije.
- (3) Prispevek za razgradnjo s sklepom določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju:
- izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in njegovih revizij,
 - izhodišč iz nacionalnega razvojnega programa na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - višine plačila nadomestila za omejeno rabo prostora lokalnim skupnostim,
 - drugih stroškov poslovanja sklada.

11. člen

(uporaba namenskih sredstev javnega sklada)

- (1) Sredstva so namenjena za financiranje izdelave, revizije in izvedbo programa razgradnje in programa odlaganja v skladu z 10. in 11. členom uveljavljene pogodbe
- (2) Sredstva javnega sklada, zbrana po Zakonu o javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK in tem aktu, se uporabljajo za:
- financiranje priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - financiranje priprave in izvedbe projekta za varno razgradnjo jedrskih objektov za proizvodnjo energije,
 - plačilo nadomestila za omejeno rabo prostora lokalnim skupnostim za umeščanje, gradnjo, obratovanje in razgradnjo odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov ter visoko radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva skladno z merili o višini nadomestila, ki so določena v uredbi, ki določa merila za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta,
 - za financiranje storitev gospodarske javne službe v delu, ki se nanaša na ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom iz NEK,
 - pokrivanje drugih stroškov poslovanja javnega sklada.
- (3) Javni sklad zagotavlja finančna sredstva za izvajanje nalog iz prve, druge in četrte alineje prejšnjega odstavka izvajalcu obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovega odlaganja (gospodarska javna služba), ki jo določa Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04 in 70/08-ZVO-1B) ali skupni program razgradnje skladno s pogodbo.
- (4) Sredstva za poslovanje javnega sklada se zagotavljajo iz ustvarjenih prihodkov iz naložb javnega sklada.
- (5) Sredstva javnega sklada se ne uporabljajo za transferje neprofitnim organizacijam in ustanovam kot prispevki in donacije.

4. ORGANI JAVNEGA SKLADA

12. člen

(organi javnega sklada)

Organa javnega sklada sta nadzorni svet in direktor.

1. NADZORNI SVET

13. člen

(nadzorni svet)

- (1) Nadzorni svet ima pet članov, od katerih tri člane imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije, in sicer enega na predlog ministrstva, pristojnega za finance, enega na predlog ministrstva, pristojnega za energijo in enega na predlog občine Krško, dva člana pa imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije..
- (2) Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja
- (3) Člani nadzornega sveta ne morejo biti osebe zaposlene v javnem skladu, in druge osebe, katerih funkcija ali dejavnost je po zakonu nezdružljiva s članstvom v nadzornem svetu.
- (4) Prvo sejo nadzornega sveta skliče direktor. Nadzorni svet na prvi seji izmed svojih članov oziroma članic izvoli predsednika in namestnika. Predsednik oziroma namestnik nadzornega sveta je izvoljen, če zanj glasuje večina vseh članov nadzornega sveta.
- (5) Direktor mora obvestiti ustanovitelja o poteku mandata članov nadzornega sveta najmanj šest mesecev pred potekom njihovega mandata.
- (6) Nadzorni svet je veljavno konstituiran, ko so imenovani vsi njegovi člani in se sestane na sklepčni seji.

14. člen

(pristojnosti nadzornega sveta)

Nadzorni svet ima naslednje pristojnosti:

- (1) skrbi, da javni sklad deluje skladno z namenom, zaradi katerega je bil ustanovljen,
- (2) pregleduje poslovne knjige in poslovno dokumentacijo javnega sklada,
- (3) sprejme splošne pogoje delovanja javnega sklada,
- (4) izvede javni razpis za imenovanje direktorja,
- (5) predlaga ustanovitelju imenovanje in razrešitev direktorja,
- (6) daje mnenje k poslovni politiki javnega sklada,
- (7) sprejema poslovni načrt javnega sklada in ga daje v soglasje ustanovitelju,
- (8) sestavi pisna poročila ustanovitelju, v katerih zavzame stališča do letnega poročila (poslovnega poročila in zaključnega računa) javnega sklada in ga pošlje v sprejem ustanovitelju,
- (9) predlaga način razporejanja presežka prihodkov nad odhodki in pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki javnega sklada, in predlog posreduje v sprejem ustanovitelju,
- (10) daje soglasje k notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest javnega sklada,
- (11) sprejme poslovnik nadzornega sveta,
- (12) predlaga imenovanje revizorja,
- (13) na zahtevo ustanovitelja pripravi poročilo o posameznih poslih javnega sklada,
- (14) ministru na njegovo zahtevo predloži informacije, potrebne za izvajanje nadzora,
- (15) daje soglasje k pogodbam iz 10. člena Zakona o javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK in k drugim pravnim poslom, za katere je v tem aktu tako določeno,
- (16) odloča o drugih zadevah, če je tako določeno v zakonu ali v tem aktu.

15. člen

(sklic in odločanje nadzornega sveta)

- (1) Nadzorni svet se mora sestati najmanj štirikrat v enem poslovnem letu.
- (2) Seje nadzornega sveta praviloma sklicuje predsednik nadzornega sveta. Sejo nadzornega sveta skliče direktor javnega sklada, če tako zahtevata najmanj dva člana nadzornega sveta. Seje nadzornega sveta vodi predsednik nadzornega sveta, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik, in sicer z enakimi pooblastili, pravicami in odgovornostmi, kakršne ima predsednik nadzornega sveta.
- (3) Nadzorni svet je sklepčen, če so na njem prisotni vsaj štirje člani. Odločitve sprejema z večino glasov vseh članov. Če je rezultat neodločen, odloči glas predsednika.
- (4) Glasovanje o predlogu za imenovanje ali razrešitev direktorja je tajno.
- (5) Na sejah nadzornega sveta lahko sodeluje tudi direktor, vendar brez pravice glasovanja.
- (6) Sklic seje, vodenje seje, vzdrževanje reda in način odločanja, vodenje zapisnika ter druga vprašanja določi nadzorni svet s poslovnikom.

16. člen

(pravice in odgovornosti članov nadzornega sveta)

- (1) Člani nadzornega sveta morajo pri svojem delu ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika in varovati poslovno tajnost javnega sklada.
- (2) Člani nadzornega sveta ustanovitelju odgovarjajo za škodo, ki je nastala zaradi neizpolnjevanja ali kršitve njihovih pristojnosti ali obveznosti.
- (3) Člani nadzornega sveta so upravičeni do sejnin in povračila drugih stroškov skladno s sprejetimi sklepi Vlade Republike Slovenije na tem področju.

17. člen

(predčasna razrešitev člana nadzornega sveta)

Član nadzornega sveta je lahko predčasno razrešen:

- (1) če poda pisno odstopno izjavo,
- (2) če je zamenjal zaposlitev ali je začel opravljati funkcijo ali dejavnost, ki je nezdružljiva s članstvom v nadzornem svetu,
- (3) če kot predsednik nadzornega sveta pred prenehanjem mandata ali odpovednega roka direktorja javnega sklada ne izvede vseh predpisanih postopkov za imenovanje novega direktorja javnega sklada.

2. DIREKTOR

18. člen

(imenovanje direktorja)

- (1) Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj. Javni natečaj za zbiranje kandidatur izvede nadzorni svet, ki ustanovitelju predlaga kandidate, ki izpolnjujejo pogoje in so strokovno usposobljeni za ta položaj..
- (2) Direktor je imenovan za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.
- (3) Javni natečaj za direktorja oblikuje nadzorni svet najmanj 60 dni pred potekom direktorjevega mandata. Rok za vlaganje prijav na javni natečaj ne sme biti krajši od osmih dni od dneva objave javnega natečaja.
- (4) Odločbo o imenovanju direktorja in obvestilo neizbranim kandidatom pošlje

ustanovitelj.

- (5) Na podlagi odločbe o imenovanju direktorja sklene minister, pristojen za energijo z izbranim kandidatom pogodbo o zaposlitvi.

19. člen

(pogoji za imenovanje direktorja)

- (1) Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima najmanj visokošolsko izobrazbo, v skladu z veljavnimi predpisi ustrezno tej izobrazbeni ravni,
 - ima vsaj osem let delovnih izkušenj, od tega pet let na vodilnih delovnih mestih podobne zahtevnosti,
 - pozna področje dela javnega sklada in ima sposobnost za organizacijo in vodenje dela,
 - ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, pa obsodba ni pogojna,
 - izkaže aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika, kar dokaže z ustrezno listino.
- (2) Kandidat mora prijavi na javni natečaj poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka priložiti tudi program razvoja in vizijo dela javnega sklada za mandatno obdobje, za katero se prijavlja.

20. člen

(pristojnost in odgovornost direktorja)

- (1) Direktor zastopa in predstavlja javni sklad, organizira in vodi delo ter poslovanje javnega sklada ter je odgovoren za zakonitost dela.
- (2) Direktor zagotavlja, da javni sklad posluje skladno z zakonom in splošnimi akti javnega sklada.
- (3) Direktor ima naslednje pristojnosti:
- izdaja splošne akte javnega sklada, ki so v njegovi pristojnosti,
 - izdaja akte v posamičnih zadevah iz pristojnosti javnega sklada, če s predpisi ni določeno drugače,
 - izdelava in predlaga ustanovitelju poslovno politiko javnega sklada,
 - izdelava in predlaga nadzornemu svetu v sprejem poslovni načrt javnega sklada,
 - izdelava in seznani nadzorni svet z letnim poročilom javnega sklada, ki ga ta posreduje v sprejem ustanovitelju,
 - oblikuje predloge splošnih aktov, ki jih sprejme nadzorni svet,
 - daje predloge nadzornemu svetu in uresničuje njegove sklepe,
 - odloča o (so)financiranju programov in projektov skladno s poslovno politiko sklada in splošnimi pogoji poslovanja ter z izvajalcem javne gospodarske javne sklepa pogodbe o financiranju ali sofinanciranju,
 - poroča nadzornemu svetu o izvajanju poslovne politike sklada, izboru sofinanciranih programov in projektov ter drugih zadevah, pomembnih za poslovanje sklada,
 - sklepa pogodbe o zaposlitvi in odloča o drugih vprašanjih, povezanih z delovnimi razmerji,
 - opravlja druge naloge skladno s tem aktom, drugimi splošnimi akti sklada, zakoni in drugimi predpisi.
- (4) Direktor lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem aktom, s pisnim pooblastilom prenese opravljanje posameznih zadev na uslužbenca sklada. Prav tako lahko s pisnim pooblastilom uslužbenca sklada pooblasti za podpisovanje

pogodb in drugih listin. Ne glede na dana pooblastila uslužbencem direktor obdrži vsa pooblastila in odgovornost, ki jih ima po zakonu in tem aktu.

- (5) Za opravljanje posameznih strokovnih opravil lahko direktor sklada, upošteva Uredbo o postopku za izvajanje razpisa za oddajo javnih naročil in v skladu s finančnim načrtom sklada ter naložbeno politiko sklada, sklene pogodbo s posameznimi podjetji, ustanovami ali posamezniki, ki izpolnjujejo pogoje za kvalitetno opravljanje posameznih strokovnih opravil. Direktor sklada lahko sklepa pogodbe za določen čas ali za določeno strokovno opravilo.
- (6) Vrednost pogodbenega zneska, do katerega lahko direktor sklada sam sklepa tako pogodbo - brez predhodnega soglasja nadzornega sveta - ne sme presegati 10.000 EUR. Pogodbe nad tem zneskom pa lahko sklepa direktor javnega sklada le ob soglasju nadzornega sveta.
- (7) Direktor je za svoje delo odgovoren ustanovitelju.
- (8) Za skrbnost in odgovornost direktorja javnega sklada ter odškodninsko odgovornost zaradi vpliva tretjih oseb se smiselno uporablja določila zakona, ki ureja gospodarske družbe.

21. člen

(predčasna razrešitev in potek mandata direktorja)

- (1) Direktor je lahko predčasno razrešen:
 - če poda pisno odstopno izjavo,
 - če ustanovitelj ne sprejme letnega poročila javnega sklada, ker meni, da so navedbe direktorja v letnem poročilu netočne ali zavajajoče ali dajejo napačno sliko stanja sklada, te domneve pa potrdi Računsko sodišče Republike Slovenije ali pooblaščen revizor, ki ga posebej za ta namen imenuje ustanovitelj,
 - če ni izpolnjeval obveznosti, ki mu jih nalaga zakon in akt o ustanovitvi javnega sklada, ali ni izpolnil cilja ali ciljev, določenih v poslovnem in finančnem načrtu javnega sklada.
- (2) Če direktor postane poslovno nesposoben ali je razrešen iz krivdnih razlogov, opravlja njegovo funkcijo do imenovanja novega direktorja predsednik nadzornega sveta ali član nadzornega sveta, ki ga za to pooblasti ustanovitelj, vendar najdlje 90 dni. V času, ko član nadzornega sveta opravlja funkcijo direktorja, mu miruje članstvo v nadzornem svetu.
- (3) Če direktorju poteče mandat, mora predsednik nadzornega sveta izvesti vse postopke za imenovanje novega direktorja najmanj 90 dni pred potekom mandata direktorja.
- (4) Če direktor poda odstopno izjavo, mora predsednik nadzornega sveta izvesti vse postopke za imenovanje novega direktorja najmanj 90 dni pred potekom odpovednega roka direktorja.

5. NOTRANJA ORGANIZACIJA JAVNEGA SKLADA

22. člen

(notranja organizacija javnega sklada)

- (1) Sklad ima strokovno službo.
- (2) Strokovna služba opravlja strokovne, organizacijske, finančne in administrativno tehnične naloge.

- (3) Notranjo organizacijo javnega sklada določa akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest javnega sklada, ki ga sprejme direktor po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

6. NADZOR

23. člen

(nadzor nad javnim skladom)

- (1) Nadzor nad delom in poslovanjem javnega sklada opravlja minister, pristojen za energijo.
- (2) Minister lahko od direktorja ali nadzornega sveta javnega sklada zahteva kakršnekoli informacije, potrebne za izvajanje nadzora. Direktor ali predsednik nadzornega sveta pošlje zahtevane informacije ministru.
- (3) Za vsako poslovno leto javni sklad izdela letno poročilo (poslovno poročilo in zaključni račun), ki ga po sprejemu na seji Vlada Republike Slovenije pošlje v seznanitev Državnemu zboru Republike Slovenije.
- (4) Javni sklad sprejeto letno poročilo objavi na svoji spletni strani.
- (5) Revizijo poslovanja javnega sklada opravi organizacija, pooblaščen za opravljanje ekonomske finančne revizije na področju javnih financ.

24. člen

(nadzor nad porabnikom namenskih sredstev javnega sklada)

- (1) Javni sklad nadzira namensko porabo javnih sredstev ter primernost in strokovnost dela izvajalca javne gospodarske službe, ki pridobi javna sredstva na podlagi sklenjenih pogodb z javnim skladom.
- (2) Izvajalec gospodarske javne službe in javni sklad za vsako poslovno leto, v katerem se izvaja financiranje nalog iz 8. člena ZJSFR, skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij (v nadaljnjem besedilu: pogodba).
- (3) S pogodbo pogodbenika uredita zlasti natančen obseg storitev, podrobno opisane predvidene stroške za izvedbo storitev, časovne okvire za njihovo izvedbo, roke in plačila.
- (4) Pri sklepanju pogodbe pogodbenika upoštevata sprejete programe in projekte za izvedbo nalog.
- (5) Izvajalec gospodarske javne službe javnemu skladu poroča o izvedenih dejavnostih in nastalih stroških. Obliko in vsebino poročila ter obdobje poročanja pogodbenika podrobneje določita v pogodbi.
- (6) Za vsako poslovno leto izvajalec gospodarske javne službe zagotovi revizijo smotrnosti in namenskosti uporabe sredstev iz prve, druge tretje in pete alineje (1) odstavka 7. člena ZJSFR ter poročilo najpozneje v petnajstih dneh po njegovem prejemu predloži javnemu skladu.
- (7) Izvajalec gospodarske javne službe zagotavlja trajno hrambo celotne dokumentacije za izvedbo nalog, ki jih financira javni sklad ter javnemu skladu izroči izvirnike ali kopije dokumentacije.
- (8) Javni sklad trajno hrani periodična poročila o izvajanju nalog in financiranju, revidirana letna poročila in poročila o revidiranju smotrnosti in namenskosti porabe sredstev.

- (9) Če ustanovitelj javnega gospodarskega zavoda ne da soglasja k njegovemu programu dela in finančnemu načrtu do 30. novembra, se glede financiranja javnega gospodarskega zavoda uporablja program dela in finančni načrt zavoda za preteklo leto, na podlagi katerega se za financiranje njegovih storitev v delu, ki se nanaša na ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom iz NEK (program razgradnje, iskanje rešitve za odlaganje izrabljenega goriva in visoko radioaktivnih odpadkov, umeščanje in izgradnja odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov) sklene pogodba o začasnem financiranju javnega gospodarskega zavoda.

7. UPRAVLJANJE NAMENSKEGA PREMOŽENJA SKLADA, DONOSNOST, NALOŽBE IN ZADOLŽEVANJE JAVNEGA SKLADA

25. člen

(upravljanje namenskega premoženja javnega sklada in donosnost)

- (1) Javni sklad svoje namensko premoženje upravlja tako, da:
- ohranja vrednost tega premoženja
 - ravna in upravlja z namenskim premoženjem v skladu z namenom, zaradi katerega je ustanovljen, in kot dober gospodar,
 - zagotavlja varnost, donosnost, tržnost, raznovrstnost, razpršenost in likvidnost svojih naložb.
- (2) Donosnost javnega sklada s sklepom določi ustanovitelj, ob upoštevanju razmer na finančnih trgih ter izhodišč iz potrjenega programa razgradnje in nacionalnega razvojnega programa na področju priprave in izvedbe projektov za varno in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije.

26. člen

(naložbena politika javnega sklada)

- (1) Javni sklad svoje namensko premoženje vloga v naslednje finančne instrumente:
- vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država članica Evropske unije ali država članica OECD ali mednarodna finančna organizacija ali izdajatelj, za katerega jamči ena od teh oseb,
 - obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
 - delnice in druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
 - investicijske kupone vzajemnih skladov ali delnice investicijskih družb, ki svoje premoženje nalagajo izključno v vrednostne papirje in druge likvidne finančne naložbe,
 - naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri banki s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali državi članici OECD,
 - gotovino v blagajni ali na vpoglednem denarnem računu,
 - depozite v sistemu enotnega zakladniškega računa (EZR) države,
 - obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje in delnice ter druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, državi članici

- Evropske unije ali državi članici OECD, če so zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
- zlato in plemenite kovine.

- (2) Na finančnih instrumentih iz prejšnjega odstavka tega člena ne sme biti vpisana zastavna pravica.

27. člen

(omejitve pri oblikovanju naložbene politike)

- (1) Pri vlaganju v finančne instrumente javni sklad upošteva naslednje omejitve posameznih naložb, in sicer :

1. naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 2. in 3. alineje prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 5 % namenskega premoženja,
2. naložbe v vrednostne papirje iz 3. alineje prvega odstavka prejšnjega člena in naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov ali investicijskih družb iz 4. alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki morajo po pravilih javnega sklada imeti več kakor polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki ne dajejo zjamčenega donosa, skupaj ne smejo presegati 30 % namenskega premoženja,
3. naložbe v tiste investicijske kupone vzajemnih skladov ali investicijskih družb iz 4. alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki morajo po pravilih javnega sklada imeti več kakor polovico naložb v vrednostnih papirjih, ki dajejo zjamčen donos, skupaj ne smejo presegati 40 % namenskega premoženja,
4. naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri banki iz 5. alineje prvega odstavka prejšnjega člena skupno ne smejo presegati 30 % namenskega premoženja, pri čemer naložbe v depozite ali potrdila o vlogah pri posamezni banki ne sme presegati 10 % namenskega premoženja,
5. naložbe v obliki gotovine v blagajni in na vpoglednih računih skupno ne smejo presegati 3 % namenskega premoženja,
6. naložbe v obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje in delnice ter druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom iz 8. alineje tretjega odstavka tega člena skupno ne smejo presegati 10 % namenskega premoženja, pri čemer naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja ne smejo presegati 1 % namenskega premoženja,
7. Naložbe v zlato in plemenite kovine ne smejo presegati 5 % namenskega premoženja.

- (2) Ne glede na omejitve iz 1. točke prejšnjega odstavka lahko naložbe v vrednostne papirje istega izdajatelja iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena dosega do 10 % namenskega premoženja, če ti vrednostni papirji izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. so predmet posebnega javnega nadzora z namenom zaščite pravic imetnikov teh vrednostnih papirjev,
2. njihov izdajatelj je banka ali druga kreditna institucija, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja finančne konglomerate, ki ima sedež v Republiki Sloveniji ali v državi članici Evropske unije ali OECD,
3. denarna sredstva ali kupnina od njihove izdaje se nalagajo le v premoženje, ki med celotnim obdobjem do njihove dospelosti omogoča poravnavanje obveznosti, nastalih na njihovi podlagi, in ki je ob nezmožnosti izpolnitve obveznosti prednostno uporabljeno za poplačilo glavnice in nastalih obresti.

28. člen

(prepovedi pri oblikovanju naložbene politike)

- (1) Sklad svojega namenskega premoženja ne sme vlagati v naslednje finančne instrumente:
1. obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in niso zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
 2. delnice in druge lastniške vrednostne papirje s spremenljivim donosom, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in niso zavarovane s poroštvom države članice Evropske unije ali države članice OECD,
 3. strukturirane produkte brez zjamčenega donosa,
 4. indeksne in hedge sklade,
 5. naložbene certifikate.

29. člen

(postopki za sprejemanje odločitev o vlaganjih, upravljanje s tveganji in izvedbi vlaganj)

- (1) Postopke za sprejemanje odločitev o vlaganjih, upravljanje s tveganji in izvedbi vlaganj pripravi in predlaga direktor javnega sklada, sprejme pa jih nadzorni svet.
- (2) V postopkih se natančno določi odgovornosti in ravnanja.

30. člen

(zadolževanje sklada)

Skupni obseg zadolženosti sklada ne sme preseči 50 % kapitala sklada.

31. člen

(odgovornosti za obveznosti javnega sklada)

- (1) Javni sklad odgovarja upnikom za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.
- (2) Za obveznosti javnega sklada solidarno odgovarja ustanovitelj.

8. POSLOVNA TAJNOST IN PREPOVED KONKURENCE

32. člen

(poslovna tajnost)

- (1) Vsi podatki o delu sklada so javni razen tistih, ki jih nadzorni svet na predlog njegovega predsednika ali direktorja določi za poslovno tajnost. K varovanju poslovne tajnosti so zavezani vsi člani nadzornega sveta, direktor, vsi člani morebitnih odborov in komisij, pogodbeni partnerji in vsi delavci javnega sklada in to ves čas mandata, pogodbenega razmerja ali dela pri skladu ter še šest mesecev po prenehanju mandata, pogodbenega razmerja ali dela pri skladu.
- (2) Sporočila javnosti lahko posredujeta predsednik nadzornega sveta in direktor.

33. člen

(prepoved konkurence)

- (1) Direktor in člani nadzornega sveta ter njihovi ožji družinski člani ne smejo opravljati pridobitne dejavnosti, pa tudi ne sklepati poslov za lasten ali tuj račun na področju dejavnosti sklada. Takšna konkurenčna klavzula se lahko predpiše tudi za posamezne delavce sklada in njihove družinske člane s Pravilnikom o notranji organizaciji in delu,

sistemizaciji ter vrednotenju delovnih mest v službah sklada.

- (2) Člani nadzornega sveta ne smejo biti člani uprav od sklada odvisnih družb, člani upravnih odborov oziroma uprav ali delavci v katerikoli družbi ali v skladu z dejavnostjo, ki je ali bi lahko bila v konkurenčnem razmerju z dejavnostjo sklada.

9. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

(delovanje organov sklada)

- (1) Direktor javnega sklada se imenuje v skladu z ZJSFR in tem aktom.
- (2) Dosedanjim članom upravnega in nadzornega odbora sklada preneha mandat z dnem konstituiranja nadzornega sveta skladno s tem aktom. Nadzorni svet javnega sklada se konstituira najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega akta.

35. člen

(rok za uskladitev aktov javnega sklada)

Javni sklad uskladi svoje akte z ZJS-1, ZJSFR in tem aktom v šestih mesecih po uveljavitvi tega akta.

36. člen

(nadaljevanje dela Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško)

Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, ustanovljen z Zakonom o skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 47/03 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 77/08 ZJS-1), nadaljuje svoje delo skladno z Zakonom o javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK in tem aktom.

37. člen

(vpis sprememb v sodni register)

Predlog za vpis sprememb v sodni register predloži direktor javnega sklada.

38. člen

(razveljavitev aktov)

Z dnem uveljavitve tega akta preneha veljati Statut Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

39. člen

(začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne

EVA

Predsednik Vlade Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

542

Številka: 007-133/2010

Datum: 21.10.2010

(Pri odgovoru se sklicujte na našo številko dokumenta.)

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

gp.mg@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK - medresorsko usklajevanje

ZVEZA: Vaš dopis z dne 6.10.2010

Spoštovani,

~~z navedenim dopisom ste nam v usklajevanje ponovno poslali predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.~~

Kot navajate so v novem gradivu upoštevane naše pripombe in dopolnitve, zato na novo gradivo pripomb nimamo.

Andreja LANG
generalna direktorica

www.mg.gov.si o: gp.mg@gov.si
Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
t: 01 369 52 68, f: 01 369 53 06

Številka: 004-246/2010/9
Datum: 21.10.2010

Ministrstvo za gospodarstvo
Kotnikova 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Predlog Zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško - redni postopek

Zveza: - vaš dopis po e-pošti z dne 6.10.2010 s priloženim gradivom in vaš dopis po e-pošti z dne 15.10.2010 s priloženim gradivom

Ministrstvo za finance je pregledalo predlog zakona. Ugotavljamo, da so naši predlogi in pripombe v celoti upoštevani v zadnji verziji čistopisa predloga zakona, ki smo ga prejeli dne 15.10.2010, zato se strinjamo, da ga pošljete v sprejem Vladi RS.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Venčeslav Radi
podsekretar

mag. Miranda Groff - Ferjančič
generalna direktorica

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA RAZVOJ IN EVROPSKE ZADEVE

www.svrez.gov.si, e: gp.svrez@gov.si
Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana
t: 01 400 1190, f: 01 400 1191

Številka: 007-55/2010/48
Datum: 21.10.2010

Ministrstvo za gospodarstvo
Gp.mg@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK – mnenje SVREZ

Spoštovani,

v Službi Vlade RS za razvoj in evropske zadeve smo pregledali predlog zakona o Javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK, ki ste nam ga ponovno posredovali v medresorsko usklajevanje.

Sporočamo, da na gradivo nimamo pripomb.

Mag. Mitja GASPARI
MINISTER

V vednost:

- Mag. Milena Černilogar Radež, Ministrstvo za gospodarstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
DIREKTORAT ZA MEDNARODNO PRAVO IN ZAŠČITO DRŽAVLJANOV
Sektor za mednarodno pravo

Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 / 478 2000,
Telefaks: 01 / 478 2340, 478 2341

Šifra: ZMP 581/10
Datum: 11.11.2010

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
Direktorat za energijo
gp.mg@gov.si

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
Direktorat za energijo
Prejeto: 17.11.2010
Odstano:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
Prejeto: 16.11.2010
Vredn.:
Priloge:
Sig. znak: Številka zadeve:
5541-2/2010-12

ZADEVA: Mnenje k predlogu sklepa Vlade RS o soglasju k Zaključnemu računu in Poslovnemu poročilu Sklada NEK za leto 2009
ZVEZA: Vaš dopis št. 3541-3/2010/14 z dne 6. 10. 2010

V zvezi z vašim dopisom št. 3541-3/2010/14 z dne 6. 10. 2010, s katerim ste nam v pregled in mnenje posredovali predlog Zakona o javnem skladu za financiranje razgradnje NEK in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NEK – redni postopek – predlog za obravnavo, sporočamo, da z vidika pristojnosti MZZ na gradivo nimamo pripomb.

Posebej so pomembne izrecne navedbe v obrazložitvi zakona, da je predlog zakona usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo: Skupno konvencijo o varnosti ravnanja z izrabljenim jedrskim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki in s Pogodbo med Vlado RS in Vlado RH o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo.

V tej zvezi posebej izpostavljamo pomen navedb v 6. členu predloga zakona, še posebno v odnosu na navedbe v 2., 23. in 25. členu, saj je iz mednarodnopravnega vidika pomembno, da Slovenija z notranjo zakonodajo zagotavlja izvajanje svojih mednarodnopravnih obveznosti, v konkretnem primeru, kot izhajajo iz Pogodbe med Vlado RS in Vlado RH o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo.

Lep pozdrav,

Mihael Zupančič
Mihael Zupančič
vodja sektorja